

SLUGA BOŽJI GERARD TOMO STANTIĆ
(1876 - 1956.)

BAČKO KLASJE

VJERSKO-INFORMATIVNI LIST

God. XVI

br. 36

50 din.

13. VII 1986.

svetošću i zauzetošću za budućnost

Trogodišnji susreti biskupa opće Crkve, koje nazivamo Sinodama, sve više postaju stvarnim događajima u životu Crkve, kao prvi od konkretnih plodova II. Vatikanskog koncila. Još se dobro ne smire valovi duhovnog etera Crkve, pa i svijeta, od zbivanja jedne Sinode, već se osjećaju početni udari valova pripreme za novu Sinodu.

To se upravo zbiva ovaj čas u životu opće Crkve. Sve više zahvaćaju sve slojeve i strukture, kako opće Crkve tako i pojedine mjesne i narodne Crkve, pripreme za Sinodu koja će se održati u jesen 1987. godine, a na temu: "O mjestu i ulozi lajikata u životu Crkve".

Tema je to koja najdublje zahvaća u život Crkve, jer je II. Vatikanski koncil težište svojih odluka stavio upravo na leđa lajikata, posvetivši samoj temi jedan cijeli dokument - konstituciju, kao nijedan od dosadanih koncila opće Crkve.

Papa u svojim govorima sve češće spominje ovu Sinodu, daje njezinu Tajništvu konkretne smjernice, a katoličke ustanove: biskupski ordinarijati, teološki fakulteti, katoličke univerze, redovničke ustanove, katolički duhovni pokreti, sve se više bave tematikom buduće Sinode.

Crkva u našem narodu također se veoma živo priprema za buduću Sinodu, življe i zauzetije nego za bilo koju do sada.

Vijeće za apostolat laika pri našoj Biskupskoj konferenciji razaslalo je svim biskupijama i redovničkim zajednicama nacрте tematike buduće Sinode, kako bi svećenici, ali i vjernici mogli dostaviti svoje primjedbe, kritike, želje i zahtjeve preko ove ustanove na Sinodu.

Preko tiska je objavljeno da svako od vjernika, koji žele dati svoj intelektualni doprinos uspjehu Sinode, mogu dobiti spomenute materijale, a svi smo pozvani da se molitvama i žrtvama uključimo u pripreme za tu Sinodu i njezin uspjeh.

Naša mjesna Crkva u Bačkoj u svom povijesnom hodu, slaveći tristotu obljetnicu svog obnovljenog crkvenog života, želi pokazati da nije zagledana samo u svoju prošlost nego da svjesno živi u sadašnjosti i da tako traži put budućnosti.

Prije svega Crkva živo dozivlje u svijest poziv na svetost, koju je II. Vatikanski koncil tako živo dozvao u svijest cijele Crkve, kako pastira, tako i cijelog Božjega naroda.

Upravo zato, da bi taj poziv na svetost, što bolje razumjela i što potpunije ostvarila, naša mjesna Crkva u Bačkoj, potaknuta djelovanjem Duha Svetoga, pokrenula je proces za proglašenje blaženim i svetim skromnog karmelićanskog redovnika, sluge Božjeg Tome Gerarda Stantića, osnivača muškog ogranka karmelskoga reda među Hrvatima.

Prije trideset godina otišao je sa ovoga svijeta, a ostavio je za sobom duboke tragove svetosti, kako u svojoj zajednici, tako i u Somboru i Subotici, gdje je za svoga života djelovao. Misao da je on rođen u ovim našim prostorima na jednom od skromnih salaša, olakšava svakom pojedinom od nas pomisao - kada je mogao on, zašto ne bih mogao i ja?

U tom kontekstu treba promatrati i rijetki jubilej 76 godina redovničkog života i 70 godina svećeničkog služenja našeg velikog sina franjevca o. Radoslava Kujundžića, koji se svojim uzornim svećeničkim i redovničkim životom također upisao u knjigu velikih imena Crkve u našem narodu i tako postao živi poziv svima da budemo njegovi nasljedovatelji, kao što je on Kristov.

Samo ona Crkva, koja u svom životu duboko ostvaruje jedinstvo sa Isusom Kristom, sposobna je za svaki dijalog, pa i ekumenski. A naša mjesna Crkva se odlučila za taj veliki korak svečanom ekumenskom službom Riječi, kojom je zaključila veliki jubilej 1100. obljetnice smrti sv. Metoda. Susret je bio u Subotici, u katedrali sv. Terezije Avilske, 6. travnja 1986. godine na dan kada se napunja 1100 godina od smrti Metodove.

To je događaj koji daleko nadilazi granice ove biskupije, pa i Crkve među Hrvatima, pa i Crkve među slavenskim narodima. To je događaj kojim se otvara jedno novo poglavlje u ekumenskim odnosima baštinika sv. Braće, ali i drugih kršćanskih naroda Evrope. Veliki je to korak u provođenju koncilskih smjernica u ovim našim prostorima, ali to je istovremeno i znak njezine životnosti i budućnosti.

Tako ova Crkva sa jedne strane želi sve dublje prodrijeti u svoju prošlost, kako bi učvrstila svoje jedinstvo sa svojim izvorima, ali samo zato da bi bila sposobna za nove dijaloge sa drugim kršćanskim zajednicama, religioznim gibanjima i svim ljudima dobre volje kako bi i u ovo vrijeme ponovno "podvorila ne samo svoj narod" nego i svijet oko nje u vremenu i prostoru u kojem živi.

slavimo...

Pojmu "slavljenja" ili "slave" može se prići na razne načine. U ovom razmišljanju želimo protumačiti pojam "slaviti" i "slava" kako nam to donosi Biblija i kako to doživljava i živi Crkva. Naime, u Bibliji je riječ "slava" na osobit način pridržana Bogu. Ona označava Boga samoga ukoliko se on očituje u svom veličanstvu, moći, djelima u povijesti. Ljudska slava je prolazna i često isprazna. Ona prava je "Slava Jahvina" jer je to očitovanje njega samoga. Sav svijet je odsjaj slave njegove, a napose je to čovjek koji, dakle, prima od Boga razlog da je slavan ili zadatak da proslavljuje. Krist je najljepši "odsjaj slave Božje". On je dapače, utjelovljena proslava Božja. Krist svaku svoju molitvu započinje riječima: "Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje ...". U velikosvećeničkoj molitvi daje nam do znanja da je poslanje njegova života bilo: proslaviti Boga.

Crkva, koja o sebi vjeruje da je Mistično tijelo Kristovo, štaviše, ona se je na II. Vatikanskom saboru izrekla kao "Sakrament Krista" ne može imati drugi zadatak nego nastaviti djelo Kristovo kroz povijest.

Dakle, biti odsjaj slave Božje, biti proslava Boga u povijesti, biti trajno prisutni Krist u povijesti, koji je glava Crkve. U biti Crkva je i zajednica, jer je Tijelo i živi organizam (a ne tek organizacija) čija je duša "Duh životvorni" - Duh Sveti. No, zajednica onih koje je Bog po milosti pozvao i koji se odazivlju stalnom pozivu Božje milosti. U Crkvi je svatko onoliko koliko se odaziva poticajima milosti i sudjeluje na tom božanskom životu.

Svatko ostaje cjelovita osoba, a sa ostalima je povezan u zajedništvo - koje je bitno za Crkvu - snagom milosnog djelovanja, snagom jednoga i jedincatoga Duha Svetoga. Može se posve jasno ustvrditi da je svaki pojedini kršćanin po tom milosnom životu pozvan da bude "odsjaj slave Božje". To kršćani o sebi vjeruju - i o svakom čovjeku - da je svatko pozvan da u svom životu opravda svoje postojanje pred Bogom upravo time, što će na najbolji mogući način ispuniti poslanje proslavitelja Boga ili "dopustiti" da se Bog očituje u njegovim djelima - u njegovu životu. Tako je svatko kao pojedinac neponovljiva prilika proslave Božje, koji se očituje u njegovu životu, a svi kao zajednica u Crkvi očitujemo tu "Slavu Jahvinu" koji nastavlja Kristovo djelo u Crkvi.

Crkva se utjelovljuje uvijek u određenu kulturu, u određeno povijesno razdoblje i u određeni Narod. No, kao što Crkva ne može biti bezimena zajednica bezimernih pojedinaca, nego je konkretna zajednica konkretnih ljudi, radi toga ne može biti ni mješavina Naroda, nego zajednica Naroda, gdje je svaki Narod, konkretan sa svojim jezikom, svojom kulturom, svojom poviješću, svojom misijom u zajedništvu snagom jednoga Duha Svetoga po kojem Crkva postaje jedno tijelo, gdje su "razni udovi a isti je Duh, razni su darovi a isti je Gospodin", naučava nas Apostol naroda, sv. Pavao.

Kroz povijest se Bog očituje u životu kako pojedinca tako i u tijelu Crkve, kako po pojedinim ljudima tako i po zajednici vjernika. Te znakove Božjega očitovanja je Crkva dužna primjećivati i slaviti Boga za njegova djela u životu Crkve. U ovom kontekstu možemo postaviti jedno pitanje:

Što zapravo Crkva konkretno slavi u ovo konkretno vrijeme, u ovom konkretnom Narodu, u ovom konkretnom mjestu?

Slavimo, sjećamo se VELIKIH DOBROČINSTAVA BOŽJIH, koja su se očitovala u povijesti naše crkvenosti na ovim prostorima u Bačkoj u ovo vrijeme.

Slavimo 300. godišnjicu obnovljenog crkvenog života među Hrvatima poslije oslobođenja Bačke od turske vlasti i nakon seobe u ove krajeve veće grupe Bunjevaca i Šokaca, jer su željeli sačuvati svoju vjeru.

O tome imamo više dokumenata:

Lik Gospe Radosne okrunjen je 1685. godine u Gradovrhu kod Tuzle u Bosni i slika je prenesena prilikom seobe u Bačku i od toga vremena čuva se u franjevačkom samostanu u Baču. U Subotici u staroj gradskoj tvrđavi uređena je kapelica i franjevački samostan pa se od 1687. godine vode matične knjige krštenih. Od toga vremena vjernici Hrvati zajedno s ostalim Narodima imaju neprekinuti crkveni život u Bačkoj kroz 300 godina.

Kako je i jubilej u Bibliji naredba Božja da se Boga slavi na pojedine obljetnice, a napose na jubilarne godine, Crkva ne može ostati sebi vjerna, a da se ne zaustavi za trenutak i očituje svoju radost i proslavi Boga za sve što je na putu povijesti Bog učinio u tom konkretnom Narodu, što se očitovao u djelima konkretnih ljudi kroz sve načine kako je Bog pomagao, govorio ili poučavao svoj Narod. Da se ponizno i iskreno pokajemo za sve ono što smo promašili dobra učiniti i gdje je radi, ponovno konkretnih ljudi ili zajednica, Slava Božja bila zamračena našim propustima ili grijesima.

Crkva se zaustavlja da razmisli i zazove Božju pomoć za daljnji put u povijesti, u ovim prilikama i sa onim zadacima koja joj nalaže Krist i Evanđelje. Kako smo gore istakli da je cijela Crkva zajednica i da je Tijelo, radi toga ne možemo pretpostaviti da se svi udovi Tijela ne bi radovali radostima jednog dijela, ili svi zahvaljivali za uspjeh jednoga dijela ili svi trpjeli radi stradavanja jednoga dijela. Katolikom se, pa i kršćaninom, može ostati samo tako da smo skladno Tijelo koje se "raduje s radosnima, a žalosti sa žalosnima" - konkretno, slavi, razmišlja i kaje se sada sa ovim dijelom svoga Mističnoga tijela. Pa stoga pozivamo na proslavu Boga koji se očitovao u povijesti Crkve u našem narodu, u povijesti pojedinaca našega naroda, u svemu što je tu povijest činilo velikom i lijepom kroz sva zbivanja ljudskog života u vjeri, kulturi, i svemu što je doprinijelo za boljitak ovoga svijeta.

Pozivamo sve članove Crkve da s nama mole, slave, raduju se i zahvaljuju. Da se s nama kaju, mole i planiraju. Da budemo odsjaj slave Božje!

A. K.

S PAPON

IVANOM

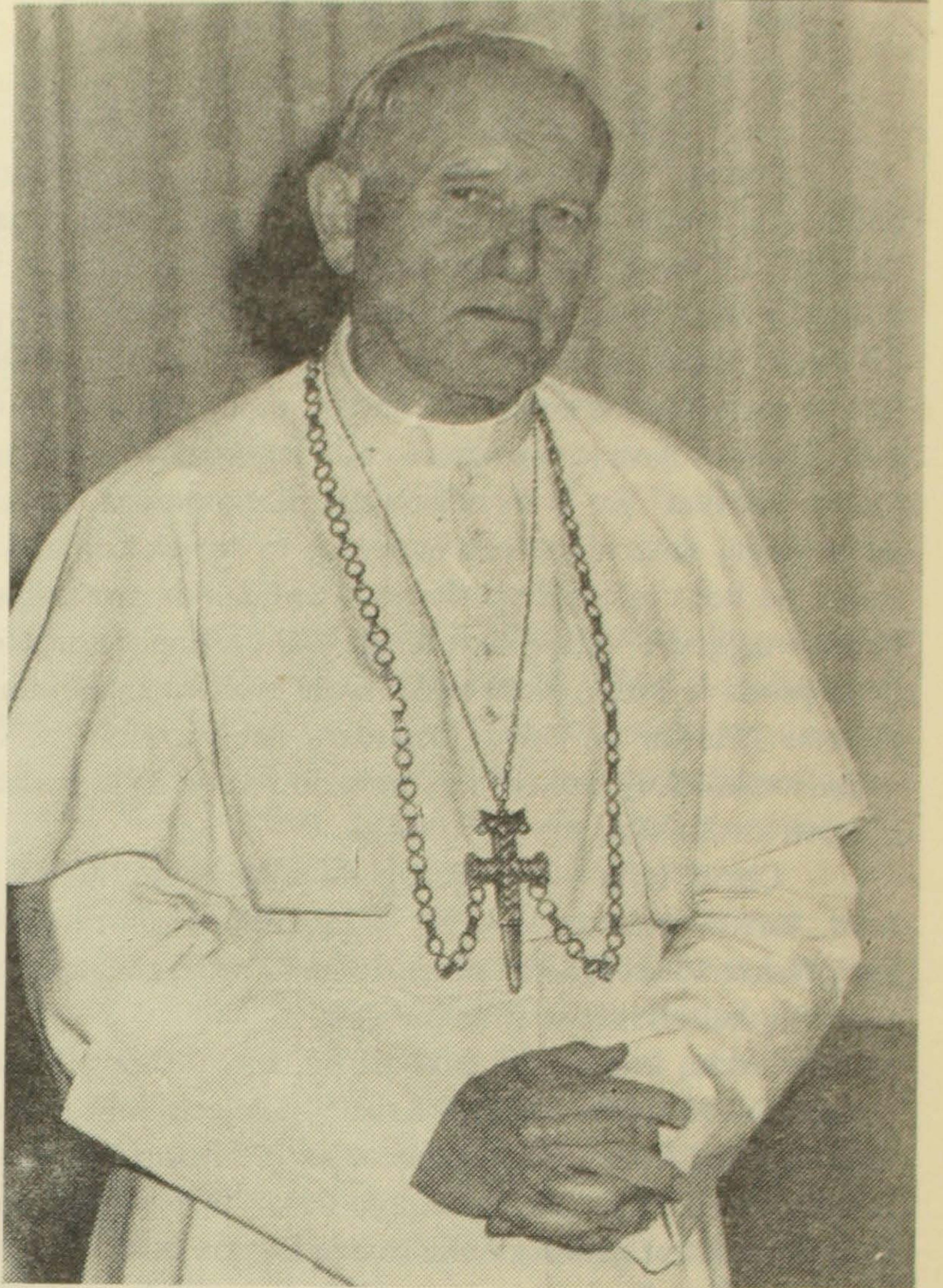
PAVLOM II

Veoma je teško razgranatu Papinu djelatnost u rasponu od tri mjeseca sažeti u nekoliko redaka i prikazati je čitateljstvu pod našim interesnim vidikom; t. j. da budemo informirani o njegovoj djelatnosti, kako bismo je mogli pratiti svojim simpatijama, ljubavlju i nadasve molitvama, a one poruke koje se tiču našeg naroda ili nam mogu biti korisne, da nastojimo što bolje u život provesti, jer Petrovi nasljednici imaju karizmu da u stvarima vjere i morala, ali i uopće na polju crkvenog života, daju sugestije pojedinim mjesnim crkvama, koje će im služiti na dobro i na duhovni rast.

KAKO NAS JE PAPA RASTUŽIO ?

Prije nešto više od godine dana sv. Otac nam je poslao apostolskog pronuncija Mons. Francesca Colasuonna, koji nas je svojom neposrednom i jednostavnom ljubavlju osvojio u toj mjeri, da sada kada ga je 19. travnja o. g. uzeo k sebi u Vatikan da mu povjeri jednu od najdelikatnijih službi u Crkvi - odnose sv. Stolice prema zemljama realnog socijalizma i Crkvama i narodima koje žive u tim zemljama - svu našu javnost ispunio tugom, kao kad ti odlazi "dobar prijatelj", kako reče kardinal Kuharić, netko silno voljen i drag. No, kao katolici mi smo veseli da napaćene Crkve istočne Evrope dobivaju čovjeka koji će im sigurno biti u stanju zasvjedočiti onu ljubav koju prema njima osjeća Petar naših dana i to nas tješi. A također nas tješe riječi samog pronuncija na oproštajnom primanju u Beogradu, da sv. Otac traži prikladnu osobu koja će moći shvatiti ovu delikatnu situaciju Crkve u ovoj zemlji.

Apostolskom pronuciju, pak, koji je u dva navrata bio gost naše mjesne Crkve - sudjelovaviši na velikoj svečanosti krunjenja milosnog lika "Radosne Gospe bačke", koju je obavio on sam svojim rukama i što će nam ostati kao trajni spomen na njegov boravak i na ljubav prema na-

Papa Ivan Pavao II — s Višeslavovim papinskim prsnim križem, najstarijim hrvatskim križem — 8. stoljeće

ma, a također i na predvođenju zahvalne žetvene svečanosti u Subotici - iskreno mu zahvaljujemo. U svom oproštajnom govoru u Zagrebu rekao je da će nas "nositi uvijek u srcu", mislim da i mi možemo to reći njemu, i mi ćemo njega uvijek nositi u svom srcu.

PAPINA MNOGOVRSNA SKRB ZA CRKVU I ČOVJEČANSTVO

Kao čovjek koji je svjestan da mu je povjerena briga za baštinu Isusa Krista i u nekom smislu i dobrobit cijelog čovječanstva, sav se daje i želi biti prisutan gdje god je kakav problem, bilo da se radi o Crkvi, o ljudima bilo koje religije ili čovječanstvu uopće. Jedan od najgorućijih problema u životu Crkve svakako je teologija oslobođenja i neki nesporazumi oko nje. Zato već nekoliko godina ovaj problem najpomnije studiraju najminentniji stručnjaci, da se točno odredi u kom smislu se može govoriti o osloboditeljskoj snazi evanđelja, a da ne dođe do zlorabe Evanđelja u političke svrhe, ali istovremeno da Crkva, čuvajući čistoću principa ne zaboravi svijet bijede i siromaštva. Ti su problemi u dva dokumenta sv. Kongregacije za nauk vjere na-

čelno dobro riješeni. Također je osvjetljeno područje odnosa Crkve prema malim kršćanskim zajednicama koje zovemo sektama, kao i nekim duhovnim pokretima u svijetu, dokumentom Tajništva za jedinstvo kršćana. Sam je, pak, Sv. Otac ovih dana objavio novu encikliku o Duhu Svetom "Dominum et vivificantem" – "Gospodina i životvorca". To je peti naučiteljski dokumenat ovoga Pape. I dok vodi brigu za sve Crkve, ne zaboravlja ni onu koju, kao rimski biskup i prvi biskup Italije, vodi. U tom smislu treba vidjeti njegova putovanja u Toskanu, Romagnu, njegove posjete različitim župama samoga grada Rima i bliže okolice, njegove interverte u radu Biskupske konferencije Italije, borbu protiv svih oblika nemoralna, koji sve više dobivaju građansko pravo u Italiji. On bdije i moli sa svojim vjernicima grada Rima. Navijestio je sinodu Rimske biskupije.

Papa stalno misli na smjernice koje je zacrtao II. Vatikanum, a jedan između tih je dijalog sa svim velikim religijama svijeta. U tom svjetlu treba vidjeti Papin susret sa rimskom židovskom zajednicom, koji se odvijao 13. travnja o. g. Bio je to susret sa "našom najmilijom i starijom braćom", kako reče sam sv. Otac u svom govoru tom zgodom. Bio je to povijesni susret sa tom našom braćom sa kojima nas veže cijela sveta povijest objave, zabilježena u svetim knjigama Staroga zavjeta i ovaj će susret biti prekretnica u daljnjem dijalogu između kršćanstva i židovstva.

Sv. Otac budno prati sva zbivanja na svjetskoj pozornici i odmah reagira na njih, bilo da je riječ o sukobu između pojedinih država, kao što su desetljećima otvorena ratišta na Bliskom Istoku, ili oni sporadični sukobi koji planu u hipu. No posebno ga je zabrinula tragedija u atomskoj elektrani u Ukrajini, koja nam jasno pokazuje do koje je mjere čovjek sposoban ugroziti sama sebe i cijelo čovječanstvo i zato Papa govori: "Tehnika ne smije zaboraviti na čovjeka! Danas se više nego ikada osjeća potreba prioriteta etike pred znanošću i zahtjev što jačeg jedinstva među ljudima...". Proročki zvuče njegove riječi: "Što se više približujemo vrhu tehničkog progresa, to više opasnosti ugrožavaju korijene života".

PAPINA LJUBAV PREMA NAŠOJ CRKVI

Najtrajniji spomen tisućustote obljetnice smrti sv. Metoda sirmijskog nadbiskupa ostat će Papina odluka kojom kult njihovih svetih učenika: Klementa i Nauma ohridskih, Angelara i Sabe te Gorazda biskupa krakovskog, proširuje na cijelu našu domovinu, a unosi se i u martirologij univerzalne Crkve, te im se tako kult širi na univerzalnu Crkvu, a do sada su ih slavile neke Pravoslavne Crkve, osobito makedonska i bugarska.

Na ovogodišnjoj proslavi dana mladih u Rimu na Cvjetnicu, Papa je posebno pozdravio skupinu mladih vjernika Hrvata i tom zgodom je rekao: "Budućnost je vaša samo u mjeri koliko ćete se znati oduprijeti napastima zla i potvrditi svoju osobnost prijanjajući uza sve što je istinito, pravedno i dobro. A sve to je utjelovljeno u Isusu Kristu".

"Krist mi je život" rekao je sv. Pavao... Ove apostolove riječi toliki mladi kroz stoljeća, također i u hrvatskom narodu, učinili su sadržajem svog života". Na kraju govora posebno je istakao da zna u kakvim uvjetima borave ovdje u Rimu i da zahvaljuje onima koji su im omogućili boravak u svetom gradu, očito aludira na to da još nemamo svog doma u Rimu.

Početkom svibnja primio je skupine hrvatskih hodočasnika iz Zagreba i Splita i tom zgodom im je preporučio, citirajući svoj govor u UNESCO - u "Vjera i kultura dvije su stvarnosti koje se međusobno prožimaju. Vjera koja ne postaje kulturom jest vjera nedovoljno prihvaćena i nepotpuno življena. Vjernost vlastitoj kulturi od velike je važnosti za život pojedinaca i obitelji, te za očuvanje samobitnosti naroda. Kao što pokazuju primjeri iz povijesti, kultura je izvor velike snage, koja je jača od bilo koje sile... produbljujte i dalje razvijajte svoju kršćansku kulturu... Krist je svojim Utjelovljenjem prihvatio našu ljudsku stvarnost i dao smisao svakoj kulturi, neka bude središte vašega života i vaših obitelji".

L I K

NOVI AP. PRONUNCIJ U JUĀOSLAVIJI

12. lipnja 1986. godine objavljeno je u Rimu, u Vatikanu da je nadbiskup Gabrijel Montalvo imenovan za novog apostolskog pronuncija u Jugoslaviji. On je rođen 27. siječnja 1930. godine u Bogoti u Kolumbiji. Služio je u papinskim predstavništvima u više zemalja.

Pozdravljamo novog Pronuncija na novoj dužnosti, očekujemo njegov dolazak u našu zemlju uz molitve za uspjeh u radu.

UMRO MONS. MARIO CAGNA

7. travnja o.g. u svom rodnom mjestu Lu Monferrato u 75. godini života predao je svoju pelemenitu dušu Mons. Mario Cagna, umirovljeni nadbiskup i apostolski pronuncij u Japanu, Jugoslaviji i Austriji. Od 1966. godine bio je apostolski pronuncij u Beogradu. Svojim osmogodišnjim boravkom i radom veoma je zadužio našu Crkvu, kako onu narodnu, tako i našu mjesnu. Uredio je dvije crkvene provincije; južnohrvatsku sa sjedištem u Splitu i zapadnohrvatsku sa sjedištem u Rijeci; priključio je Baranju đakovačkoj biskupiji, ujedinio puljsku i porečku biskupiju, a našu Subotičku biskupiju osamostalio je 1968. godine i zbog toga će mu ime ostati za sva vremena povezano sa našom biskupijom, a mi mu ostajemo trajni dužnici. Nebrojeno puta je boravio među nama i zato smo mu zahvalni. Prije godinu dana, radi slaba zdravlja povukao se u mirovinu iz Bečke nuncijature, gdje je proveo svoj posljednji aktivni period života. Neka mu je laka njegova rodna talijanska gruda, a sa naše strane iskrena hvala za svu ljubav, koju ćemo kroz molitvu nastojati vratiti mu, a Gospodin neka ga za sve to nagradi.

L I K

dogadađaj za sjećanje...

POVIJESNI EKUMENSKI SUSRET
U SUBOTIČKOJ KATEDRALI

6. travnja 1986. godine u 16 sati u subotičkoj katedrali - bazilici odigrao se događaj povijesnog značaja, netko reče "događaj milenija". Četiri crkvene zajednice, baštinice ćirilometodskog naslijeđa sastale su se na ekumensku službu Riječi da same sebi i u zajednici sa drugima prodube i posvijeste, koliko ta baština u njima živi.

Da bi to odredile, morale su vidjeti koliko je ta svijest bila živa u prošlosti. Riječ je o Slovačkoj evangeličkoj Crkvi, Srpskoj pravoslavnoj Crkvi, o Grkokatoličkoj Crkvi među Rusinima i Ukrajincima, te o Rimokatoličkoj Crkvi među Hrvatima, dok su rimokatolici mađarske narodnosti zajedno sa svojim sunarodnjacima iz Reformirane Crkve sudjelovali u ovom slavlju kao promatrači, jer njihove crkvene zajednice nisu direktni baštinici sv. Braće.

U prostorijama biskupskog doma u Subotici dan ranije sastalo se je Ekumensko vijeće Biskupske konferencije Jugoslavije pod predsjedanjem subotičkog biskupa Mons. Matije Zvekanovića, sadanjega predsjednika Vijeća. To je već drugi susret ovoga ekumenskoga tijela na teritoriji Subotičke biskupije.

Prvi puta se sastalo jedno konstitutivno tijelo na poziv tajnika Ekumenskog tajništva dr Tomislava Šagi - Bunića u Bačkoj Palanci u tamošnjem župnom uredu. Tada je predloženo formiranje ovog Vijeća, što je i učinjeno. Bilo je to 21. svibnja 1969. godine.

Na sjednici ovoga Vijeća u Subotici uz redovite članove Vijeća prisustvovali su kao promatrači predstavnici Pravoslavne, Evangeličke i Reformirane Crkve.

Istoga dana u poslijepodnevnim satima cijelo Vijeće posjetilo je mjesnu reformiranu, evangeličku i pravoslavnu crkvu.

Samo slavlje ekumenske službe Riječi proteklo je na slijedeći način: U svečanoj procesiji na čijem je čelu katedralni župnik Stjepan Beretić nosio svečano urešenu Bibliju kao znak onoga što nas sve povezuje i na čemu se temelji naša vjera.

Zatim su slijedili biskupi: Andrej Beredi iz Slovačke evangeličke Crkve, i njegovi pratioci g. Andrej Petkovsky, župnik iz Aradca (Banat) i Pavao Andrašik, župnik iz Novog Sada. Za njim je išao biskup Imre Hodossy iz Reformirane Crkve iz Feketića, u pratnji g. Emila Potha, župnika subotičkog i g. župnika iz T. Vrbasa.

Slijedio je g. Nikanor Iličić, vladika Srpske pravoslavne Crkve iz Novog Sada, a u pratnji mu je bio tajnik g. Veselin Petrović i đakon Dimitrios Bikas - koji je po rođenju Grk iz rodnog grada sv. Braće, iz Soluna. On živi i studira ovdje u našoj domovini.

Grkokatolički križevački vladika Mons. Slavomir Mikloš iz Zagreba išao je u pratnji novosadskog župnika protojereja stavrofora Romana Miza. Bio je četvrti u svečanoj procesiji.

Domaći biskup Mons. Matija Zvekanović išao je u pratnji dr Jurja Kolarića, tajnika Ekumenskoga vijeća BKJ i Lazara Ivana Krmpotića, župnika bačko - palanačkoga. On je završavao svečanu ulaznu povorku.

Nakon pozdravnih riječi domaćina i nakon pročitano-g pozdravnog lista kard. Franje Kuharića, prvog biskupa Crkve u Hrvata i predsjednika BKJ zapečelo je samo slavlje liturgije Riječi svečanom molitvom iz stare sirske liturgije. Slijedila su čitanja i pjevanje psalama i liturgijskog teksta. Zatim je bio pozdrav biskupa Reformirane Crkve g. Hodossy-a, u kojem je izrazio radost da može sudjelovati na ovoj ekumenskoj službi Božjoj, jer da je ona izraz velike potrebe ekumenskog dijaloga u ovaj povijesni čas.

Zatim su uslijedile kratke relacije predstavnika svake pojedine kršćanske crkve. Protojerej Veselin Petrović govorio je kako Srpska pravoslavna Crkva štuje sv. Braću i naziva ih "ravno - apostolima".

Križevački vladika Slavomir Mikloš, novosadski župnik protojerej Roman Miz, subotički biskup Matija Zvekanović i bačko - palanački župnik Lazar I. Krmpotić u procesiji ulaze u subotički katedralu.

G. Andrej Petkovsky je istakao kako Slovaci evangeli-
lici, kao slavenski narod, u sv. Braći vide velike apostole ši-
renja i prevođenja Božje riječi na živi narodni jezik, te uvo-
đenja narodnog jezika u bogoslužje i tomu su daleki pret-
hodnici Luterove reforme.

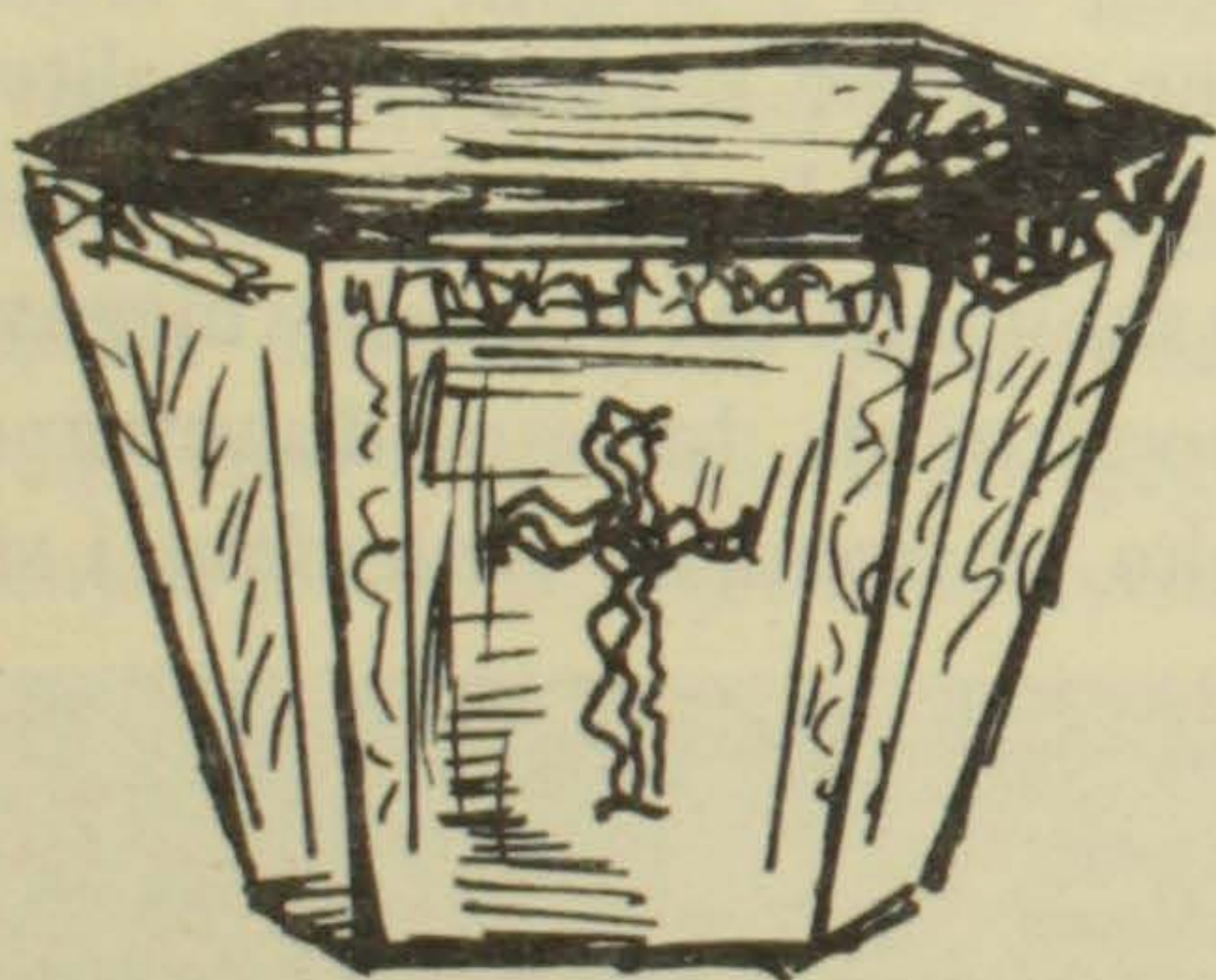
Protojerej Roman Miz ustvrdio je da su grkokatolici
živa baština sv. Ćirila i Metoda, jer njihova crkvena zajedni-
ca, baš kao i sv. Braća, jednako pripadaju i kršćanskom Isto-
ku po obredu i crkvenom ustrojstvu i Zapadu po vezama
jedinstva sa Petrovim nasljednikom, te tako ta ćirilometod-
ska baština nije nešto, nego netko.

Dr Juraj Kolarić, profesor na zagrebačkom teološ-
kom fakultetu i tajnik Vijeća BKJ za ekumenizam, govorio
je o ekumenskim naglascima ćirilometodske ideje u Crkvi
među Hrvatima ističući u tom smislu zasluge velikog pro-
tagoniste ćirilometodske ideje u nas Josipa Jurja Strossma-
yera, biskupa đakovačkog.

Nakon pobudnih riječi vladike Nikanora, kojima nas
je pozvao na provođenje u život velike poruke sv. Braće, su-
botički gvardijan Miljenko Holzleitner pročitao je iz "Ži-
tija" opis Metodove smrti, a slavlje je zaključio Lazar Ivan
Krmpotić molitvom koju je ravno prije sto godina sastavio
veliki narodni preporoditelj bačkih Hrvata, biskup Ivan
Antunović u čast sv. Braći.

Prije otpusta vjernika svaki je biskup u svom obredu
i na svom jeziku podijelio blagoslov sakupljenom kleru,
članovima Ekumenskog vijeća BKJ, koji su također sudje-
lovali u ovoj službi Riječi, te prisutnom Božjem narodu.

Na slavlju su sudjelovali zborovi spomenutih crkve-
nih zajednica.

j u b i l e j ...

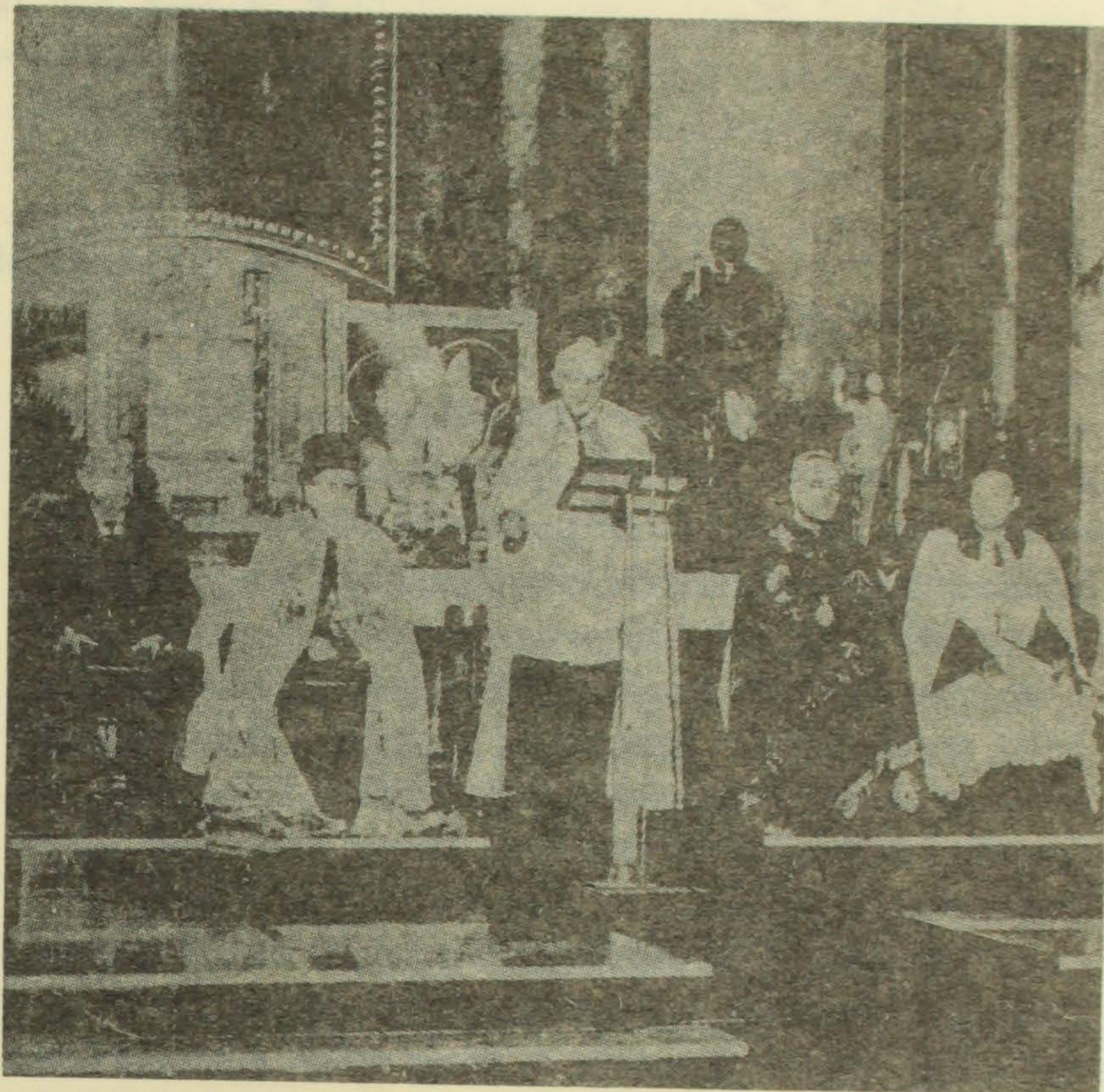
Najbolja priprava za proslavu našeg jubileja, 300. go-
dišnjice obnovljenog crkvenog života među vjernicima Hrvati-
tima u Bačkoj jest molitva.

Proslava će se održati u subotičkoj katedrali sv. Tere-
zije i u sjemeništu "Paulinum" od 11. do 17. VIII 1986. go-
dine.

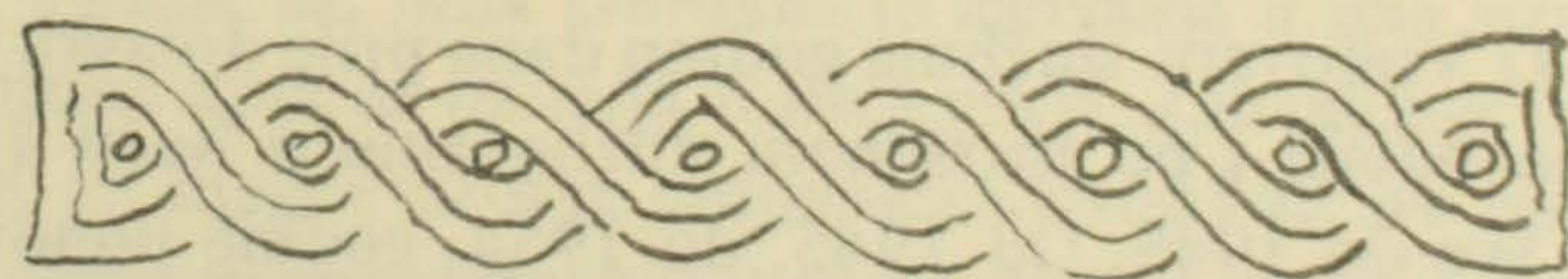
Ovdje donosimo jedan oblik molitve koji je
zgodan i prikladan da se moli privatno, ali i u crkvi kod
svake sv. Mise, s nakanom da nam predstojeća slavlja budu
prigoda da oživimo i umnožimo svoju vjeru, učvrstimo nadu
i usavršimo ljubav.

Odjek ovog slavlja bio je izvanredno pozitivan u
svim zajednicama koje su sudjelovale na ovim slavljinama i
jednodušan je zaključak da sa ovim ekumenskim susretima
valja proslijediti, jer ćemo tako biti pravi baštinici velikog
djela svete solunske Braće Ćirila i Metoda.

L I K

Biskup Imre Hodossy, episkop Nikanor Iličić, biskup Mati-
ja Zvekanović, križevački vladika Slavomir Miklovič, biskup
Andrej Beredi u subotičkoj katedrali za vrijeme ekumen-
skog susreta, 6. IV. 1986. godine.

MOLITVA OBNOVE

Slavimo Te, Oče, Gospodaru neba i zemlje! Zahvaljujemo
Ti što si nam po Duhu Svetom poslao svoga Sina koji je me-
đu nama ljudima proveo svoj ljudski život i položio ga za
naše posinovljenje. Hvala Ti Oče što si Isusa učinio u nebu,
sebi s desne, Velikim Svećenikom i posrednikom za nas,
njegovu braću. Hvala Ti za Crkvu, koja smo mi, i bez naše
zasluge pozvani na milost božanskog života. Molimo Te,
Oče Sveti, da i mi, kao naši pređi, ostanemo vjerni krsnom
Savezu. Obnovi nam srca i savjesti da budemo Tvoj sveti
Narod – Crkva na slavu imena Tvoga. Obnovi naše obitelji,
čuvaj mlade u duhu istine, ljubavi i pravde, udijeli nam sve-
tih duhovnih zvanja. Sve te ovo molimo po zagovoru Marije,
Majke Crkve koja je poslušna poticajima Duha Svetoga pos-
tala Majka tvoga Sina Isusa, koji živi i kraljuje u sve vijeke
vjekova. Amen.

O. RADOSLAV KUJUNDŽIĆ

“JA STALNO MOLIM ZA SVOJ NAROD”

U tišini subotičkoga samostana živi u dubokoj starosti od 93 godine, najstariji svećenik u Bačkoj, franjevac o. Radoslav Kujundžić. Sin je ugledne bunjevačke obitelji. Rođen je na salašu, na Verušiću, blizu Subotice, 4. rujna 1893. godine.

Osnovno školovanje završava u Subotici, a 8. rujna 1910. godine ulazi u franjevački novicijat u Pečuhu. Godinu dana kasnije polaže prve zavjete (8.IX. 1911) kao član ugarske franjevačke provincije sv. Spasa; ravno prije 75 godina!

Studij teologije završava u Gyöngyös - u, a 11. travnja 1915. godine polaže svečane redovničke zavjete.

Prije ravno 70 godina, 6. lipnja 1916. godine nadbiskup egerski Ljudevit Smercsányi zaredio ga je za svećenika u Egeru. Prvo službovanje u Mohaču, a zatim dvanaest godina plodnog službovanja u Subotici od 1918 - 1930. godine, gdje vrši i službu poglavara. U tom su periodu samostan i crkva znatno obnovljeni. Od 1931. - 1942. godine službuje kao predstojnik samostana u Baču i ovoga temeljito obnavlja.

U Vukovaru službuje godinu dana prije dolaska u Bač a tamo odlazi i po završenom službovanju u Baču 1942. i ostaje sve do 1945. Od 1945. do 1954. godine ponovo boravi u Subotici i kao gvardijan temeljito obnavlja crkvu izvana.

Dvije godine boravi u Baču od 1954. do 1956. godine a godinu dana u Cerniku kod Nove Gradiške u Slavoniji. 1957. godine ponovno ga nalazimo u Subotici u svojstvu gvardijana sve do 1969. godine. Od 1969. godine sve do 1975. godine službuje u franjevačkom samostanu u Vukovaru. A od 1975. godine sve do danas živi i djeluje u subotičkom samostanu.

Sve do pred kratko vrijeme vršio je redovite pastoralne dužnosti u svojoj redovničkoj zajednici i crkvi; služio je sv. Mise sa pukom, redovito ispovijedao i nadasve puno molio. Međutim, sada su ga braća oslobodila od svih pastoralnih obaveza, ali o. Radoslav unatoč visokoj dobi živi veoma intenzivnim duhovnim i intelektualnim životom.

Redovito prati svu hrvatsku katoličku publicistiku, a osobito ovu našu domaću: “Bačko klasje” i “Subotičku Danicu”. Ne izbjegne mu ni jedan detalj, dapače reagira na eventualne netočnosti i ne pušta pohvaliti ono što mu se

sviđa u listu ili kalendaru. O “Bačkom klasju” reče: “Dopada mi se, sadržajan je, zadovoljan sam i tematikom koju obrađuje i želim da dugo radi za duhovno dobro našega naroda”.

A o svježini duha o. Radoslava neka posvjedoči ovih nekoliko rečenica, koje je prije nekoliko tjedana izjavio piscu ovih redaka. “Budući da mi je vid oslabio, braća su me oslobodila od moljenja časoslova. No, ja sam uvijek s njima dok se oni mole. Veliki dio tekstova znadem i napamet, a budući da ne čitam, mogu sabranije pratiti sadržaj svetih tekstova. Osobito su mi dragi blagoslovni psalmi. Kada ih braća mole, moja misao i sva moja nutrina se tada širi i ja je prostirem po cijeloj našoj Bačkoj i taj blagoslov zazivam na naše seljake, naša polja, našu djecu i mladež, naše obitelji, starce, bolesnike i na naše pokojne. Dok braća izgovaraju riječi blagoslova, ja dušom i srcem sve to razlivam na svoj narod i ponavljam: “Gospodine blagoslovi ih”! —”

“Sve slobodno vrijeme koristim za molitvu. Pribivam što većem broju sv. Misa i kada se diže sv. Tijelo i presveta Krv, ja tada Isusa molim da sav blagoslov njegove Žrtve, koja se u sv. Misi ponazočuje, bude na duhovno dobro i rast moga naroda. Tako ja ispunjam svoje dane i stalno molim za svoj narod”!

A na upit što bi poručio našim čitateljima, odgovorio je: “Neka čuvaju najveće svoje blago, a to je vjera; neka po njoj žive, jer time najbolje čuvaju svoj duhovni, kulturni i narodni identitet. Neka poštuju tuđe, ali svoje neka vole, cijene i drže. Molitva neka ne prestane po našim kućama i salašima, jer to je izvor blagoslova. Neka vjeruju u život, neka čuvaju svoja ognjišta, osobito salaše, u kojima se vjekovima održala i vjerska i narodna svijest. Salaši su bili kule našega vjerskog i narodnog života. Neka rastu i neka se množe, da im se ime ne zatre, a moja će ih molitva pratiti!”

O. Radoslav Kujundžić veliki je Božji dar našoj mjesnoj Crkvi. Kada bi ova naša Crkva imala više ovakvih molitelja, imala bi više razloga vedrije gledati u budućnost. No, čvrsto vjerujemo da su njegove molitve, blagoslov i ljubav, ono što će nam nebeski Otac upisati kao glavnicu blagoslova za budućnost koja je pred nama.

proslava jubileja

O. RADOSLAVA KUJUNDŽIĆA

U nedjelju, 8. lipnja 1986. godine u subotičkoj franjevačkoj crkvi o. Raoslav je proslavio svoj veliki dvostruki jubilej: 76. godišnjicu redovništva i 70. godišnjicu misništva.

U pola devet sati svečani zvuk zvona najavio je početak proslave ovog rijetkog i velikog slavlja. Uz zvuke orgulja procesija je polako ulazila u crkvu između mnoštva vjernika.

Na čelu procesije mladić je nosio križ. Za njim su išli ministranti i grupa mladih u bunjevačkoj narodnoj nošnji, noseći svećeničke simbole i prikazne darove za sv. Misu.

Poslije njih u procesiji je bilo više svećenika i franjevaca koji su došli da se pridruže ovom lijepom slavlju svoga subrata.

Na kraju procesije staračkim korakom sabrano je išao naš jubilarac o. Radoslav, a u njegovoj pratnji su bili o. Rajko Gelemanović, provincijal i o. Efrem Kujundžić, dalji rođak slavljenika.

Kad je o. Radoslav došao do oltara, pozdravio ga je mladić prigodnom recitacijom, a zatim je jubilarca pozdravio gvardijan subotičkog franjevačkog samostana o. Miljenko Holzleitner.

Hvala Gospodinu na darovima koje je udijelio o. Radoslavu. Dao mu je dar dugog života i stupio je u 93. godinu života. Dao mu je dar dugog redovništva koje je započeo prije 76 godina i dar misništva koje služi već 70 godina.

Na svim tim izvanrednim darovima svi zahvaljujemo Gospodinu. Također zahvaljujemo Bogu za sve milosti koje nam je udijelio preko svoga posrednika o. Radoslava.

Zahvaljujemo o. Radoslavu za njegov uzoran redovnički život, kojim je kao primjer služio svima.

Na kraju zahvaljujemo našem dragom jubilarcu za sve ono što je dobra učinio kroz ove duge godine za svoj Franjevački red, za Crkvu i za naš Narod kojeg je uvijek volio.

Poslije ovog pozdrava slijedila je sv. Misa koju je predvodio o. Radoslav uz koncelebraciju osam franjevaca.

Prije početka sv. Mise o. Radoslav je rekao da ovu sv. Žrtvu prikazuje kao zahvalu za sve primljene milosti, također za sve žive i mrtve dobročinitelje. "Širim ruke i molim Gospodina za svoj Narod".

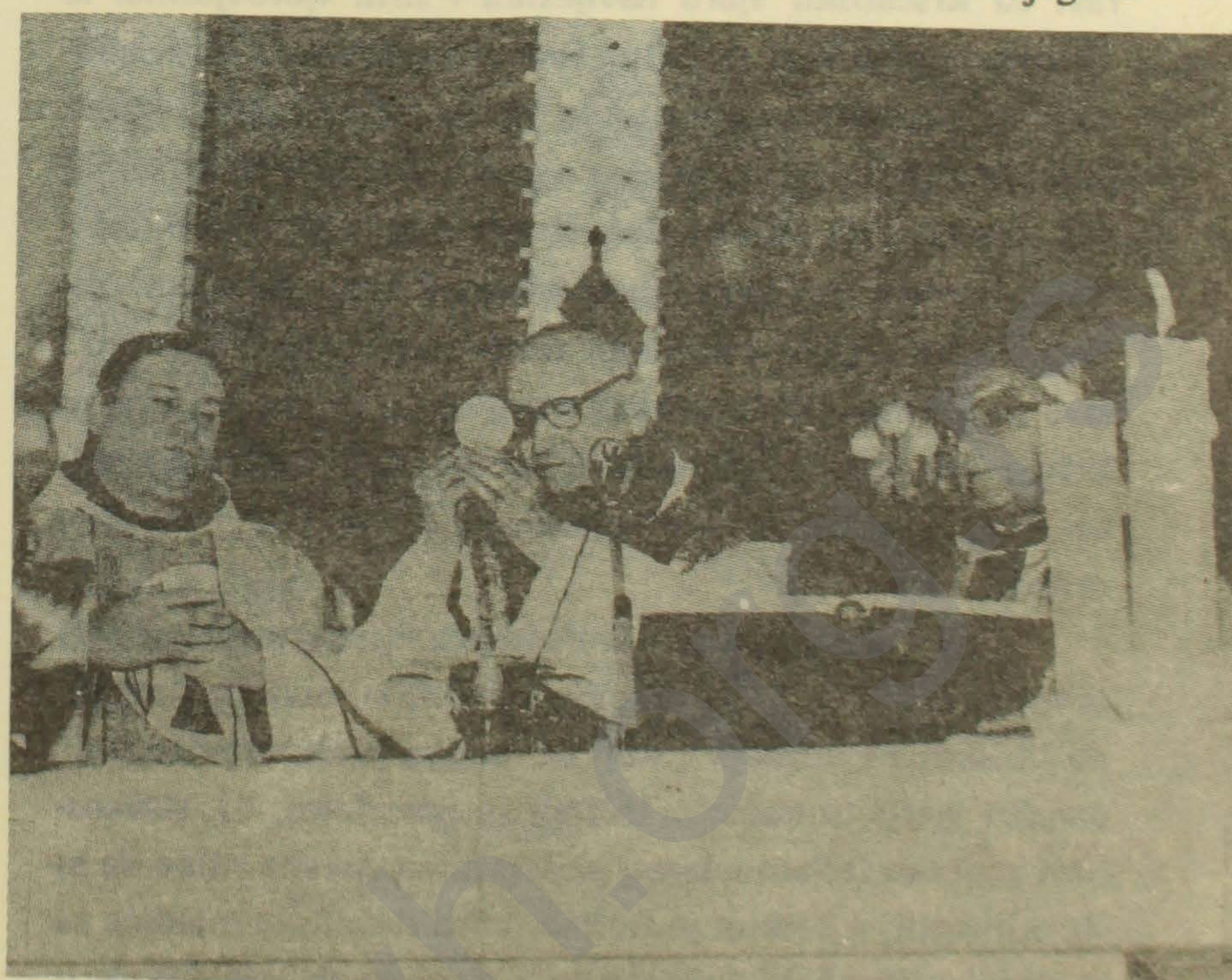
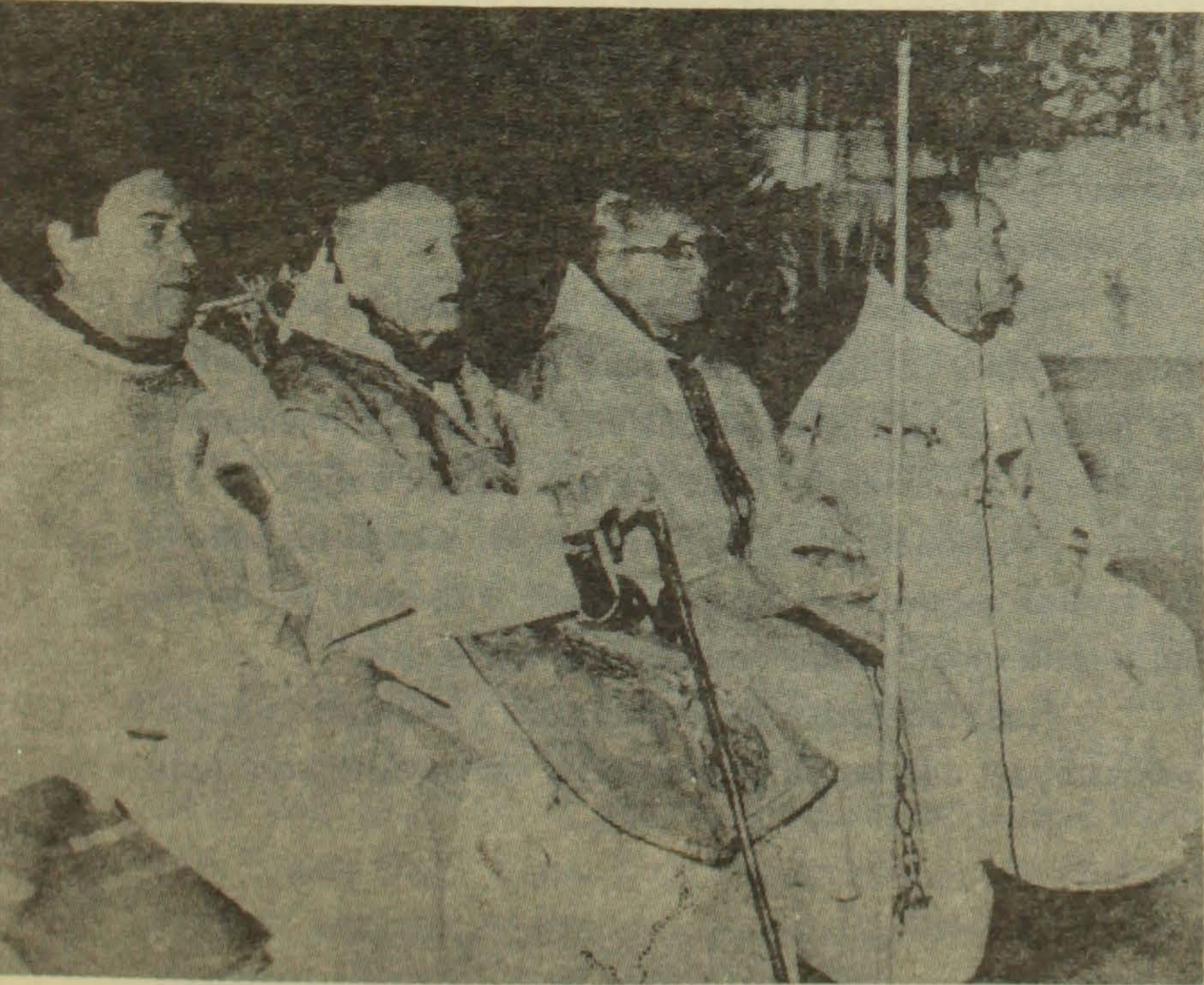
Propovjednik je bio o. Efrem Kujundžić. On je na početku svoje propovijedi govorio o životnom putu o. Radoslava koji je davno jednog dana sa salaša na Verušiću kod Subotice pošao u službu Bogu da mu služi kao redovnik i kao svećenik.

Zatim je o. Efrem govorio o uzvišenom pozivu svećenika.

Završio je riječima da je o. Radoslav uvijek bio vjerran svom redovničkom zvanju i svećeničkom pozivu. Kako je pobožno služio svoju Mladu Misu prije 70 godina u ovoj crkvi, tako je ostao pobožan do današnjeg dana i s istom pobožnošću služi ovu svoju jubilarnu sv. Misu. Preko njega je Bog udijelio mnoge milosti svim vjernicima koje je on odano i požrtvovno služio bez obzira na narodnu pripadnost. Za sve što je učinio, neka mu Gospodin bude plaća i nagrada.

Sv. Pričesti je pristupio velik broj vjernika.

Poslije sv. Mise Gordana je zahvalila u ime vjeronaučne grupe koja se okuplja u ovoj crkvi. Zahvalila je o. Radoslavu za njegov uzoran redovnički život i za sve njegove

o. Radoslav za vrijeme jubilarne sv. Mise

U POHODE MARIJI, MAJCI CRKVE

Crkva u Aleksandrovu u Subotici posvećena je Mariji Majci Crkve, čiji blagdan je na duhovski ponedjeljak. Već je postala tradicija da se za taj blagdan ove crkve - za proštenje vjernici pripreme devetnicom.

Ove godine vjernici Hrvati u Bačkoj slave veliki jubilej - 300. obljetnicu obnovljenog crkvenog života nakon oslobođenja ovih krajeva od Turaka i nakon seobe jedne veće grupe Bunjevaca i Šokaca u Bačku.

Proslava ovog jubileja imat će smisla samo ako bude povod za duhovnu obnovu i kao podsticaj za bogatiji crkveni život svih vjernika.

Proslava će biti u Subotici od 11. do 17. kolovoza 1986. godine.

U programu proslave je predviđeno da se u svakoj župi, gdje žive vjernici Hrvati, održi trodnevica ili devetnica kao duhovna obnova kada će vjernici razmišljati o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti svoje Crkve, čiji su članovi kao Božji narod na bačkim ravninama.

Zato je odlučeno da ova tradicionalna devetnica u crkvi u Aleksandrovu bude prva duhovna obnova prema planu proslave našeg jubileja, a slijedit će ostale župe.

Devetnica je održana od 10. do 18. svibnja o. g. sa početkom u 18, 30 sati. U sve dane devetnice bila je sv. Misa i propovijed, a zatim su pjevane Gospine litanije.

Teme pojedinih propovijedi su slijedeće:

1. Postali smo narod Božji krštenjem i ulaskom u savez s Bogom. 2. Crkva je po naravi zajednica i svjedok pravog zajedništva. 3. Svijesni smo svojih velikih propusta. 4. Kao narod Božji pozvani smo na svetost. 5. Crkva je zajednica suradnika: hijerarhije i laika. 6. Problem desakralizacije suvremenog svijeta i potreba obnove. 7. Znakovi vremena: dijalog, ekumenizam, suživot s drugima. 8. Mladi kao budućnost svijeta i Crkve. 9. Duhovna zvanja kao znak života i nade Crkve i naroda.

Prva tri dana propovijedao je vlč. Stjepan Beretić, subotički katedralni župnik. Druga tri dana je govorio Lazar Ivan Krmpotić, župnik bačkopalanački. Treća tri dana je propovijedao vlč. Andrija Anišić, prefekt subotičkog sjemeništa "Paulinum".

Sve teme su vrlo prikladne za duhovnu obnovu i za razmišljanje o našem životu kao vjernika, pripadnika Crkve koja stoljećima živi u našem narodu. Zato se moramo pripremati da nove generacije mogu vjeru prenijeti i sačuvati u novim stoljećima.

Svi propovjednici su vrlo dobro prenijeli vjernicima glavne misli pojedinih tema tako da su svi prisutni bili duhovno obogaćeni i potaknuti na razmišljanje.

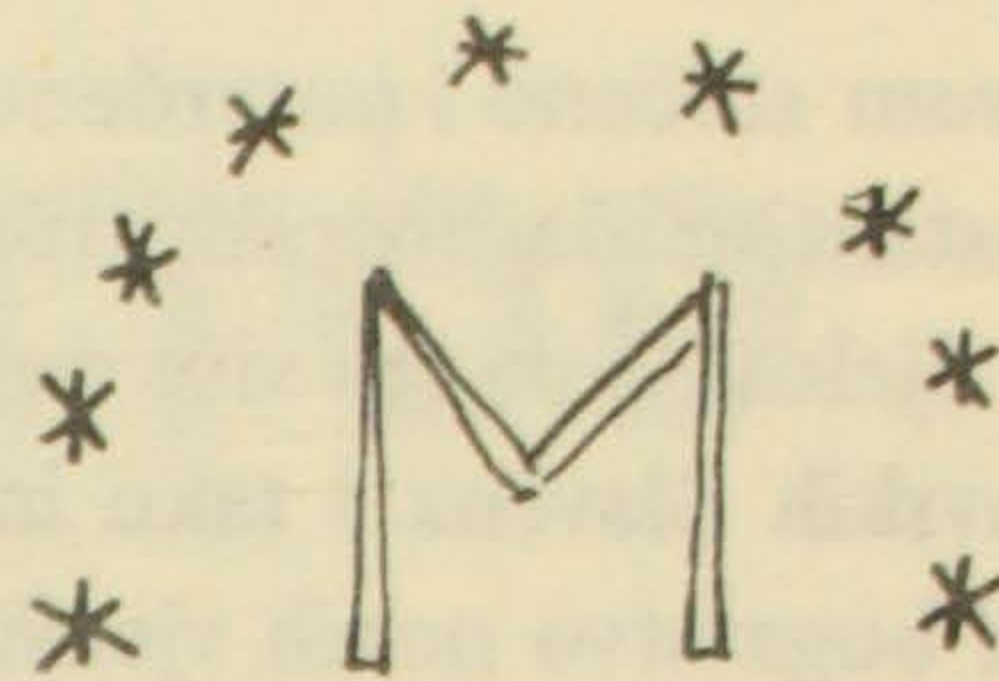
Na dan proštenja, na duhovski ponedjeljak, u 18 sati bila je biskupska Misa koju je predvodio biskup Matija Zvekanović, a propovijedao je vlč. Stjepan Beretić o temi: Radosti Marije Majke Crkve. (Marija je radosna jer je Majka Crkve i Majka svih nas).

Na kraju je mjesni župnik vlč. Andrija Kopilović zahvalio svim propovjednicima, biskupu i vjernicima koji su u tako lijepom broju došli na proštenje - u pohode svojoj Majci.

Kroz sve dane devetnice i proštenja vjernici su mogli štovati sliku "Gospa Radosne Bačke" koju su franjevci prije 300 godina donijeli iz Bosne u Bač prilikom seobe, a inače se čuva u bačkom franjevačkom samostanu, a za ovu svečanost je prenetu u Suboticu.

„Neka nam Bogorodica Radosna Bačka izmoli milost da u 4. stoljeću naše obnovljene crkvenosti u ovim prostorima doživimo radost novog proljeća naše vjere i plodnog kršćanskog života, kao što su plodne ove naše Bačke ravnice.“

Al - Be

GOSPA RADOSNA U TAVANKUTU

U okviru proslave 300. obljetnice naše crkvenosti, u našoj crkvi u Tavankutu, boravila je Gospa Radosna. To je stara slika, s kojom su se naši preci doselili u ove krajeve. Ona je bila suputnica na našem mučnom putovanju i nastanila se u Baču u franjevačkom samostanu. Za naše proštenje Srca Isusovog, priredili smo trodnevnicu pred slikom Gospe Radosne. Vjernici su se okupljali u veoma lijepom broju, sa suzama u očima promatrali divan Gospin lik i pred njim iskazivali svoje molitve i prošnje. Prvi dan nam je propovijedao vlč. g. Andrija Kopilović župnik iz Aleksandrova, o velikom daru vjere. Drugi dan je govorio vlč. g. Stjepan Beretić, katedralni župnik. On nas je pozvao da svoju vjeru živimo i svjedočimo. Vlč. g. Andrija Anišić je u svojoj propovijedi, koju je održao treći dan trodnevnice, pozvao naše obitelji, a posebno mlade vjernike da budu prenosio vjere u četvrto stoljeće naše crkvenosti u ovim krajevima.

Na proštenje, pred punom crkvom domaćih vjernika a i gostiju, bio je i oproštaj od Gospe Radosne. Svetu Misu opet je predvodio vlč. g. Stjepan Beretić, katedralni župnik. U zanosnoj propovijedi pozvao nas je na vjernost Srcu Isusovu i Gospi. Ovo slavlje krasnim pjevanjem uzveličao je katedralni zbor "Albe Vidaković", koji je bio pozvan kao gost za ovo naše slavlje. I na trodnevnicu, a i na samom proštenju, veoma veliki broj vjernika pristupio je sakramentu pomirenja i svetoj Pričesti. Kroz sve vrijeme ispovijedao je Msgr. Franjo Vujković, dragi gost Tavankučana, kod kojeg se tako rado ispovjedamo.

A sada ćemo se spremati da na ljeto, sa svim ostalim župama zajednički proslavimo u Subotici 300. godišnjicu naše obnovljene crkvenosti, koja je započela doseljenjem jedne veće grupe vjernika Hrvata u Bačku.

Tavankučanin

PRILOG MLADIH

“Bačko klasje” poziva mlade da što više surađuju u našem listu i da ga čitajući zavole!

Prilog mladih uredili su vlč.gg. Ivica Prčić i Andrija Anišić sa grupom mladih vjernika

zkm.org.rs

ŠTO ĆE BITI S OVIM MLADIMA ?

Proljeće sve više odmiče. Ljeto mu neumoljivo ide u susret. To je znak da počima vrijeme "zrijenja"!

Vrijeme je to završetka mnogih devetomjesečnih napora mladih da sretno okončaju svoje školovanje, te da nakon položenih ispita preuzmu odgovornost na kojem radnom mjestu ili da s još više duhovne energije nastave nove podvige na kojem fakultetu.

Skoro nije moguće prolaziti gradom, gledati tolika mlada lica, njihove "maturalne tablove" po izlozima i ne upitati se: "Što će biti od ovih mladih ljudi?!"

Zaboli me u duši kad pomislim da su oni za mnoge samo "diploma" ili "materijal" s kojim se barata, koje netko čeka kao novu radnu snagu, ili dobre potrošače koji sve lako primaju, a puno ne zanovjetaju, pa se trlja rukama da "dobro ide posao" ...

Kad se sjetim sebe iz tih godina, znam kako mlado srce i onako pati i izgara i vrije kao vino koje se čisti da od masta postane čisto i dobro vino. Tu su mladenački seksualni problemi, pa velika želja za samopotvrđivanjem kako bih postao "netko"; sumnje u duhovne vrijednosti koje mlad čovjek teško prihvaća, spremnost na kritiziranje i želje za pravednošću, istinoljubivošću i sl. Sve to muči i razara mlado srce...

Zašto toliko mimoilaženja, zašto toliko propalih karijera, zašto toliko nepovjerenja, zašto toliko slomljenih kri-la...?

Pa to će nam sutra biti liječnici, pravnici, suci, profesori, medicinske sestre... svećenici, redovnice... kojima ćemo povjeravati svoje živote...!

Kao kršćanin mislim: pa, Bog u sve njih ima povjerenja da mogu biti dobri očevi i majke, dobri odgojitelji, dob-

ri radnici...! Pitajmo se radije, jesmo li im p o m o g l i naći pravi put u život, ili smo možda ljubomomi pa želimo da i oni promašuju kao mi?!

S druge strane, znaju li naši mladi živjeti? Pravo, ljudski, časno i pošteno, te biti garancija sretne budućnosti?! Mladost je šansa koja prolazi i više se ne vraća!

I ovako se može razmišljati dok se šeta gradom i uživajući gleda mladenačka lica na maturalnim tablonima. Može to postati i molitva!

M I

"MLADI U GODINI MIRA"

Kao i prošle godine, tako je i ove godine 2. svibnja održan već tradicionalni "Dan mladih vjernika" Subotičke biskupije. Okupili smo se u gradiću Baču - nekadašnjem sjedištu biskupa, nadbiskupa i cijele županije Bačke, koji je smješten na nepreglednoj ravnici, okružen zelenim poljima i šumama, pored kojeg protiče rijeka Mostonga, a nedaleko i Dunav; okupili su se mladi vjernici Hrvati, Rusini i Slovaci.

Osvanuo je lijep i sunčan dan. Već u jutarnjim satima ljubazni domaćini spremno su dočekivali prve goste. Bilo je tu mladih iz Subotice (iz župe Isusova Uskrsnuća, sv. Terezije, Marije Majke Crkve, o. Franjevci), zatim iz Sombara, Selenče, Vajske, Bačkog Monoštora, Đurđina, Žednika i dakako domaćina Bača.

Do pola deset sati pred župnom crkvom u Baču skupilo se oko 200 mladih. Sam program započeo je u 10 sati. Tema ovog susreta mladih vjernika bile su riječi pape Ivana Pavla II: "Mir i mladi idu zajedno".

Nakon pozdrava domaćina, organizatora ovog susreta vlč. Andrije Đakovića, župnika iz Vajske uslijedilo je predstavljanje pojedinih vjeronaučnih zajednica.

Temeljno predavanje održao je vlč. Marko Vukov na temu: "Mladi u godini mira". Govorio je o miru kao sreći, zatim: mir kao sloboda, mir u savjesti, mir u obitelji, mir u svijetu .... Mladi su predavanje pratili s velikom pažnjom.

Poslije predavanja i kratkog odmora bio je rad po grupama, koji se iz godine u godinu pokazuje sve kvalitetnijim i zahtjeva sve više vremena. Mladi su se razdijelili u osam grupa u kojima su obrađivali teme koje su proizašle iz samog predavanja, a koje su mogli saznati već i u svojim vjeronaučnim zajednicama, tako da su se mogli pripremit za taj rad. Svaka grupa imala je za animatora nekog od prisutnih mladih, a katehete su im bili pomoćnici.

Poslije toga bio je zajednički ručak.

Poslijepodnevni program koji je slijedio iza ručka odvijao se u tri grupe, u koje su se mladi mogli uključiti po svom afinitetu. Jedna grupa je u katehetskoj dvorani mogla gledati film sa "NEK" - a, druga grupa je mogla uvježbavati pjesme duhovnog sadržaja, a treća je obišla zidine drevne bačke tvrđave.

Popodnevni program obuhvatio je i stvaralaštvo pojedinih grupa. Tako su mladi iz Sombora, Vajske i Subotice priredili pravi mali koncert koji sa sastojao iz meditacija i pjesama duhovnog sadržaja.

Vrhunac i kruna susreta bilo je Euharistijsko slavlje koje je predvodio vlč. Josip Pekanović, a u okviru sv. Mise svaka grupa mladih izrekla je pripremljeni zaziv za molitvu vjernika.

Susret se završio oko 18 sati, a potom smo se osnaženi bratskim zajedništvom i obogaćeni još jednim iskustvom Boga razišli smo se svojim kućama, a iza nas je ostao Bač, čija je prošlost započela još davne 535. godine.

Jasna i Slavko

MLADIĆI I DJEVOJKE OSLUŠKUJTE KRISTOV POZIV: "DOĐI I IDI ZA MNOM"!

Pred nama su još jedne đачke ferije, pred nama je još jedno vrijeme izbora zvanja... I ovog će ljeta mladi pregledavati oglasne ploče sa konkursima za upis u srednje, više i visoke škole... Među tim oglasima, nažalost, neće biti Kristova oglasa s natpisom: "Dođi i idi za mnom" (Mt 19, 21); neće biti raspisanog konkursa za upis u sjemenište, bogosloviju, za upis u razne ženske i muške redovničke samostane. Pa ipak – Krist poziva i konkurs je raspisan ... Krist poziva preko glasa savjesti. "Među tolikim mladićima i djevojkama Crkve u hrvatskom narodu Bog sigurno ima svojih izabranika koje poziva u duhovno zvanje svećeničkog služenja i redovničkog svjedočenja za Isusa Krista. Osluškujte s pažnjom taj glas!" (kardinal Franjo Kuharić).

Da, mladići i djevojke, Krist poziva, ali potrebno je osluškivati taj glas. Potrebno je stati otvorenog srca pred Gospodina i upitati ga s puno povjerenja: "nisam li i ja pozvan; nisam li i ja pozvana" da slijedim Krista izbližega u duhovnom zvanju... Povucite se negdje u samoću gdje ćete u molitvi i razmatranju moći jasno čuti Božji zov! Uključite se u neke od duhovnih vježbi koje se održavaju za mlade diljem naše domovine, pa i u našoj biskupiji...

"Uvjeren sam da ima među vama takvih na kojima je posebno zastao Božji pogled! Vi koji čujete taj zov, odazovite se! Imajte hrabrosti reći: Evo, dolazim! Božji svećenici, sveti redovnici i svete redovnice uvijek su bili Božji blagoslov za Crkvu i narod; Božji su dar. Brojna duhovna zvanja, posve nesebični plazak za Isusom Kristom na tom putu, znak su duhovne plodnosti Crkve" (kard. F. Kuharić).

Mladići – imamo prekrasno i veliko sjemenište u Subotici, a ono je prazno. Ove godine bilo je svega deset đaka. Iz našeg naroda nije bilo nikog, tako da mi je često navirala na usne tužna pjesma: "Hej, Bunjevci i Šokci, da l' vas ima živa". Bog sigurno poziva i mladiće iz našeg naroda, ali potrebno je osluškivati njegov glas i imati hrabrosti ostaviti sve i poći za njim! I vjerujte, ići za Kristom nije gubitak nego veliki dobitak kako za pojedinca tako i za narod i Crkvu!

Mladići i djevojke – toliko je prekrasnih samostana u našoj domovini, kako muških tako i ženskih, ali malo je u njima stanovnika, jer je malo onih koji se odazivaju na Kristov poziv...

Stoga, dragi mladi, osluškujte ovog ljeta Kristov poziv – možda baš Vas Krist zove! Javite se svojim župnicima oni će Vam pobliže reći o svemu potrebnom...

Naše sjemenište je otvoreno – redovnički samostani su otvoreni – DOĐITE, ČEKAMO VAS!

Andrija Anišić
prefekt sjemeništa "Paulinum"

Papa Ivan Pavao II. i "mali biskup"

BDJENJE MLADIH VJERNIKA U SUBOTICI

Već par godina se u subotičkoj katedrali - bazilici uoči Cvjetnice upriličuju bdjenja mladih vjernika. Tako je bilo i ove godine, 22. ožujka, navečer u 19 sati.

Okupili su se mladi vjernici iz grada i okolice: Đurđina, Tavankuta, Žednika, Male Bosne... da budu zajedno sa našim preuzvišenim g. Biskupom i svećenicima u molitvenom bdjenju mladih u okviru "Liturgije mira", koju smo priredili u povodu međunarodne Godine mira.

Bdjenje je predvodio g. Biskup uz asistenciju trojice svećenika: vlč. Andrije Kopilovića, vlč. Andrije Anišića i vlč. Dobó Tibora.

Započeli smo čitanjem iz knjige Sirahove koja poručuje: "Mudrost odgaja sinove svoje i brine se za one koji je traže". U Mudrosti smo prepoznali Krista i zato smo mu svi poslije čitanja radosno zapjevali nama dragu pjesmu "Kakav prijatelj je Isus". Zatim je slijedilo izlaganje mladih o tri bitna odnosa našega života, o odnosu prema Bogu, prema bližnjemu i prema samome sebi. Ovi odnosi ako se pravilno žive, temelj su mira u nama i među ljudima. Mladi su sami izložili kakav bi trebao biti taj odnos i izrazili kajanje za one trenutke kad taj odnos nije bio onakav kakav bi morao biti - to je poslužilo i kao ispit savjesti i priprema za osobnu svetu ispovijed kojoj je pristupio veliki broj od oko 200 prisutnih mladih vjernika. Ispovijedalo se 45 minuta. Za to vrijeme prikazivali su se prikladni dijapozitivi uz klasičnu glazbu koju su na gitarama izvodili naši mladi glazbenici.

Poslije ispovijedi uslijedila je propovijed na temu Svjetskog dana mladih: "Budite spremni posvjedočiti za nadu koja je u vama". U propovijedi je vlč. Andrija Anišić naglasio kako nas samo prijateljstvo s Isusom Kristom i život po evanđelju može odvesti u "novo Nebo", ali i osigurati "civilizaciju ljubavi" u "novoj zemlji" koju mladi moraju ostvariti.

Poslije propovijedi mladi su izrekli molitve vjernika. Molili su na razne nakane, a osobito za sve mlade da uistinu svojim pravim kršćanskim životom mogu svjedočiti za Krista u današnjem svijetu, tamo gdje žive i rade.

Slijedio je blagoslov maslinovih grančica - grančica mira, koje je biskup potom razdijelio četvorici mladića koji su ih ponijeli svakom prisutnom i pružili je svakome uz podjeljivanje znaka mira. Za to vrijeme je Marijana pjevala solo pjesmu poznate zagrebačke duhovne grupe "5 D" - "Prijatelju! - ne odbaci grančicu masline moje... neka ona bude melem ranama tvojim", podsjećajući tako sve prisutne da je djelotvorna ljubav prema bližnjemu najbolji način svjedočenja za Krista.

Bdjenje mladih završilo je svečanim pjevanjem Očenaša i biskupovim blagoslovom na dva jezika, jer su u bdjenju zajedno sudjelovali i vjernici Hrvati i vjernici Mađari.

Na kraju ovog izvještaja treba napomenuti da su se specijalno za ovu priliku spremili mladi koji su pjevali i svirali pjesme duhovnog sadržaja koje je napisao i uglazbio mladi vjernik Mladen. Pjesme imaju dubok vjerski sadržaj i bilo bi lijepo kad bi ih mogli svi naučiti i zajedno pjevati, tako bi naši zajednički sureti bili još ljepši i življi.

Neka i ovo naše Bdjenje bude jedan mali prilog miru u svijetu u ovoj Godini mira.

Jasna

SUSRETI U BAČU

I ove godine u zimskim mjesecima održani su već tradicionalni susreti u vjeri vjernika Bačkog dekanata. Tako su bili organizirani susreti svećeničkih roditelja, ministranata, djevojčica, pjevača i članova Pastoralnog vijeća crkvene općine.

Ove godine posebno je bio zapažen susret svećeničkih roditelja koji je vodio i animirao vlč. g. Michal Zolarek, župnik u Selenči. Susret ministranata i djevojčica vodio je vlč. Andrija Đaković, župnik u Vajskoj. Svoj udio u organiziranju i vođenju susreta dala je i s. Mirjam Pandžić iz Subotice koja je vodila susret pjevača - vjernika Bačkog dekanata. Posljednji u nizu ovih susreta bio je susret članova Pastoralnog vijeća koji je vodio kotarski dekan Lazar Ivan Krmpotić.

Svaki od ovih susreta obuhvaćao je jedno noseće predavanje, službu Pomirenja i slavljenje Euharistije, te praktični rad koji je bio organiziran u poslijepodnevnim satima, a koji je imao svoje utemeljenje na prijedodnevnom predavanju.

Svi sudionici ovih susreta izrazili su svoje zadovoljstvo zbog njih i želju za njima.

Slavko

SUSRET U SLAVONSKOM BRODU

12. IV. 1986. godine održan je u Slavonskom Brodu susret koji ima za cilj spriječiti uništavanje nerođene djece. Na ovom susretu koji je organizirao tzv. "Pokret za život" sudjelovalo je i nekoliko mladih vjernika iz Subotice sa svojim župnikom.

Uvodno predavanje na ovom susretu održao je nama svima dobro poznati g. Mario Živković na temu: "Ne tražite živoga među mrtvima". Nakon toga je vrlo živo govorila njegova kćerka Željka, inače studentica medicine u Zagrebu. Ona nas je oduševila svojim stavovima i razmišljanjima. Osobito su nam se urezale u srce riječi: "Ondje gdje se psuje i gdje se govori o likvidaciji još nerođenog djeteta - nema kršćanina".

Nakon pauze nekoliko je žena govorilo svoja iskustva, kako su uz Božju pomoć i zagovor Blažene Djevice Marije uspjele prihvatiti dijete koje je već živilo u njima a katile su ga ubiti, te kako su kasnije nastojale pomoći i drugim ženama koje su bile u sličnoj kušnji.

Osobito je dirljivo bilo iskustvo jedne majke koja je imala troje odrasle djece i nikako nije mogla prihvatiti četvrto koje je bilo na putu. No uz pomoć Boga, molitve i svojih prijateljica koje su se žarko molile za nju i podržavale je, ona je rodila to dijete i ta mala curica bila je sa nama (mislim da ljepše stvorenje nikada nisam prije vidjela).

Ovaj susret bio je za sve nas veliki dar i dobra škola života, jer smo svi razumjeli da je zapravo život najvrijednija valuta, iako je on u naše vrijeme jako devalvirao. Dijete - čovjek je najveće blago i najveći dar čovječanstvu.

Nena

IGROKAZ

Mladi vjernici iz župe Isusova Uskrsnuća uz pomoć sestre Gabrijele pripremili su igrokaz "Svi me vole samo tata ne". To je igrokaz koji se dotiče svakidašnjih problema svih onih koji su u braku. Govori o problemu djeteta - kasnije mladića, koji raste bez oca i čiji život mu je ispunjen željom da upozna svog oca i da osjeti pravu očinsku ljubav.

Mladi su uložili mnogo truda, rada i strpljenja, a prije svega ljubavi da uvježbaju i izvedu ovaj igrokaz u 5 činova koji su pripremili u čast svome župniku za njegov imendan.

Mladi su nastojali da se što više užive sa ulogama i da tako svojom izvedbom pomognu mnogim bračnim drugovima koji u svom životu proživljavaju trenutke krize i različitih poteškoća. Željeli su im poručiti da nikad, ma bilo kako teško, ne izaberu rastavu braka kao rješenje problema, jer tako najviše stradaju oni najneviniji, a to su njihova djeca. Željeli su ovim igrokazom ukazati i na Krista koji je jedino pravo rješenje svih životnih problema.

Mladi su ovaj igrokaz izveli i u župi sv. Roka, ponovili su ga i u svojoj župi prigodom duhovne priprave za proslavu jubileja "300. godišnjice obnovljene crkvenosti među Hrvatima u Bačkoj" u nedjelju 15. lipnja, a 22. lipnja nastupili su i u Ilači, u Slavoniji.

Nena

TEČAJ PRIPRAVE ZA BRAK U SUBOTICI

Vijeće za apostolat obitelji Subotičke biskupije organiziralo je tečaj priprave za brak u župnom domu sv. Terezije u Subotici. Na tečaj su došli mnogi zaručnici ali i mladići i djevojke. Tečaj je trajao od 7. do 11. travnja. Sudionici su bili iz župa grada Subotice, ali i iz okolice. Na tečaju su govorili svećenici Andrija Kopilović, Stjepan Beretić i Andrija Anišić, svi iz Subotice. Bračni i obiteljski život osvijetljen je tako Svetim pismom, telogijom i praktičnim vjerničkim životom.

Jedno vrlo uspješno predavanje održao je i liječnik. Nakon prikazanog filma "Nijemi krik" i predavanja razvila se diskusija.

Bračni par je pak pomogao slušateljima da sagledaju puno važnih momenata iz bračnog i obiteljskog života. Govorili su roditelji četvero djece koja su stara od 2 - 15 godina života. Njihovo je izlaganje praćeno izuzetnom pozornošću.

Od 14. do 18. travnja vodio je sličan tečaj na mađarskom jeziku župnik iz Sente, g. Nagy Jozsef. Odaziv mladih i zaručnika bio je nešto veći. U svakom slučaju, šteta je što su se mnogi mladi oglasili na poziv, pa nisu sudjelovali na tečaju. O korisnosti ovakvoga tečaja govori i činjenica da se broj slušatelja iz dana u dan povećavao. Nije bilo onih koji su odustali.

S. B.

ŠTOVANJE SV. LEOPOLDA MANDIĆA U SUBOTICI
I NA PALIĆU

Drugi put je u subotičkoj župi Isusova Uskrsnuća, vjernicima svjedočio i oduševljavao ih za svetost sveti Leopold Mandić. Tri dana uoči njegova blagdana, tj. 9, 10 i 11. svibnja 1986. godine skupljali su se vjernici ove župe sa željom da slušaju svojeg svetog Zemljaka koji je drag i kao uzor i kao zagovornik. Prvi dan je o. Zvonko Pšag, kapucin orisao sv. Leopolda kao pravog redovnika i svećenika. Pokazao je i dijafilm iz Svečeva života. Vlač. Andrija Anišić je drugog dana prikazao sv. Leopolda kao apostola Božjeg milosrđa, t. j. sv. Ispovijedi, čime Ga je sam sv. Otac Ivan Pavao II. predstavio cijeloj Crkvi kad ga je proglasio svetim, baš na Sinodi biskupa koja je govorila o pomirenju i pokori. Trećeg dana, tj. u nedjelju skupili su se vjernici svih slojeva župe i uz vodstvo o. Ladislava Vojnić Tunjić častili sv. Leopolda kao apostola ekumenizma, tj. jedinstva Crkava. Učili (uočili) su vjernici veliku svetost i moć zagovora sv. Leopolda, te i dalje ljube Njegove moći i kite mu u drvetu izrezbaren lik.

I na Paliću je na sam blagdan sv. Leopolda bila svečana sv. Misa njemu u čast. Poslije podne u 16 sati sv. Misa je predvodio i propovijedao o liku sv. Leopolda vlač. Andrija Anišić. I ove godine okupio se lijepi broj vjernika i časnih sestara na zajedničku molitvu ovom dragom Svecu.

Štovatelj

SUBOTICA

KONCERT KATEDRALNOG ZBORA
"ALBE VIDAKOVIĆ"

U nedjelju, 20. travnja 1986. godine bila je velika kulturna svečanost u subotičkoj katedrali - bazilici sv. Terezije. Katedralni zbor "Albe Vidaković" priredio je koncert duhovne glazbe povodom 22. obljetnice smrti poznatog hrvatskog skladatelja i muzikologa Albe Vidakovića, čije ime nosi zbor.

Ali, treba istaći da je ovaj koncert održan i kao prva priredba u okviru ove jubilarne godine kada vjernici Hrvati u Bačkoj slave 300. obljetnicu obnovljenog crkvenog života poslije oslobođenja Bačke od Turaka i nakon seobe jedne veće grupe Bunjevaca i Šokaca u ove krajeve.

Zbog toga je bila želja priređivača da koncert dade djelomičnu sliku kroz povijest hrvatske duhovne glazbe. Na programu koncerta su bila djela Ivana Marka Lukačića, Vinka Jelića, Anđelka Klobučara, Ivana Zajca, Franje Dugana, Albe Vidakovića, Milana Asića i napjevi iz stare glazbene zbirke "Cithara octochorda". Pored toga, na programu su bili J. Gallus Petelin i Dobri Hristov.

Premda nije bizično vrijeme, izvedene su tri božićne pjesme, jer se odlikuju posebnom ljepotom i izvornošću.

Dječji zbor otpjevao je Dječiju Misu Anđelka Klobučara uz ritmičku pratnju grupe djevojčica u bjelini. Ova točka programa veoma je uspjela i dojmljiva zbog općeg ugodnog dojma i doživljaja.

Muški zbor otpjevao je pjesmu "Eripe me Domine" /J. Galus - Petelin/. Ženski zbor je otpjevao pjesme: "Cantate Domino" /I.M. Lukačić/; "Bone Jesu" /V. Jelić/; "Zdravo Marijo" /iz zbirke Cithara octochorda/. Mješoviti zbor izveo je pjesme: "Zdravo Djevice" (iz zbirke Cithara octochorda); "Ave Maria" /I. Zajc/; "Omnia omnibus" /M. Asić/; "Magnificat" /A. Vidaković/ i tri božićne pjesme. Solo sopran s. Karmela Kovačević otpjevala je pjesmu "Ave Maris Stella" /I. Zajc/. Kao gost nastupio je bariton o. Vasilije Protić, subotički pravoslavni protojerej /Dobri Hristov: Blaženstvo; uz pratnju zbora/.

Također su na programu koncerta bili J. S. Bach, o. Fortunat Pintarić, o. Lorand Kilbertus, A. Vidaković. Njihove skladbe izveo je na orguljama gost iz Osijeka, Libor Dudaš, student Muzičke akademije u Zagrebu.

Neke točke programa kao gosti pratile su na flauti i violini Branka Ivković i Marija Megyeri, pa su tako doprinjele općem uspjehu koncerta.

Pojedine zborne točke na orguljama su skladno i vješto pratili Jelena Demšedi i Libor Dudaš.

Katedralni zbor "Albe Vidaković" u svojim redovima okuplja ljubitelje duhovne umjetnosti, koji su različite

dobi i zanimanja, ali ih povezuje velika želja da stvore nešto lijepo i da prirede ugodan doživljaj za sve slušatelje. Velika požrtvovnost svih članova zbora na čelu sa dirigentom s. Mirjam Pandžić urodila je obilatim plodom koji se pokazao na ovom uspjelom koncertu. To je bio veliki kulturni događaj u našoj sredini i lijep umjetnički doživljaj svih prisutnih to veče u subotičkoj katedrali - bazilici.

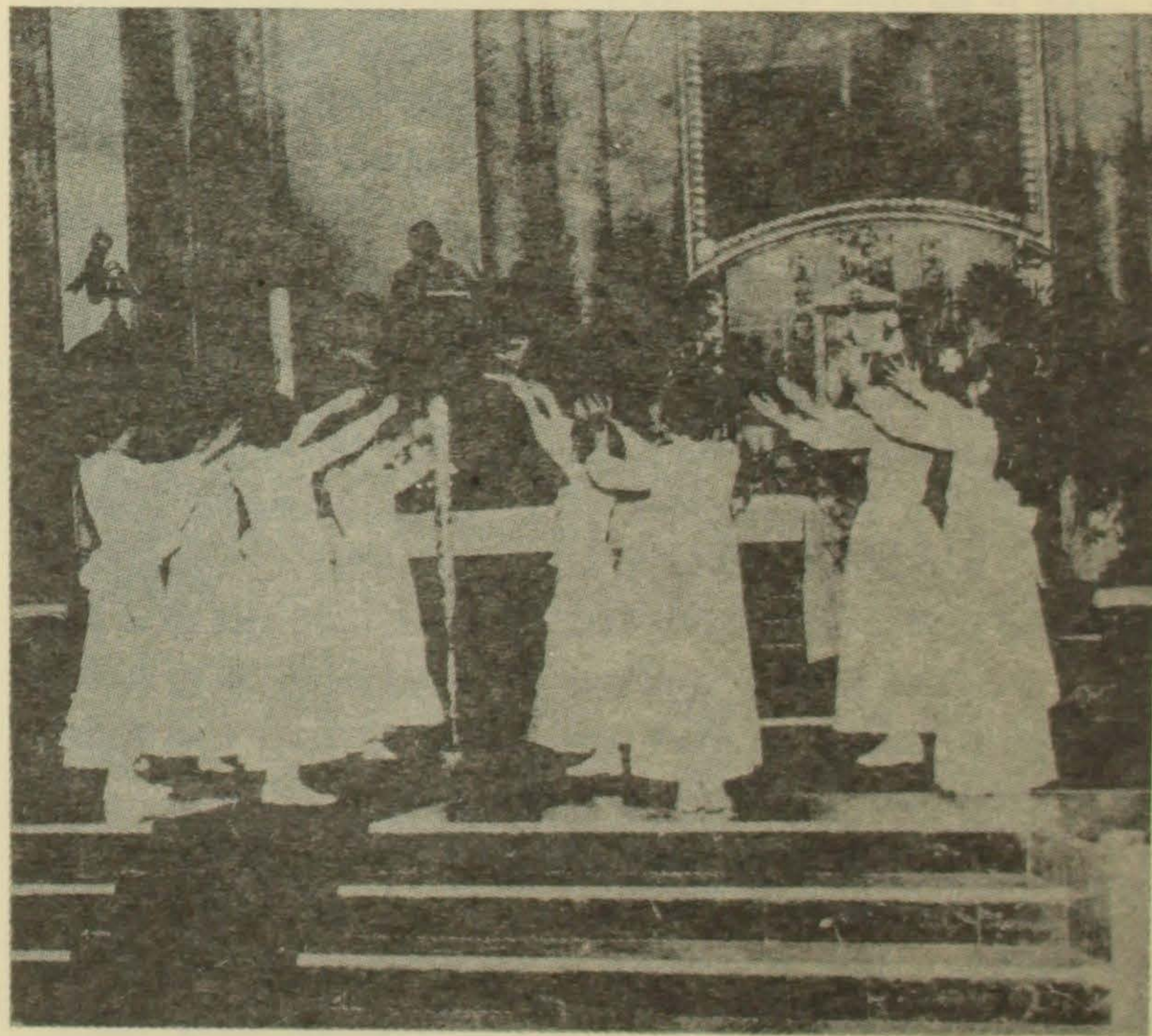
Umjetnička vrijednost koncerta postignuta je raznovrsnošću programa, u skladnosti između zbornih pjesama i glazbe na orguljama. Ljepoti doživljaja doprinjelo je skladno pjevanje čiste intonacije i pravilnog intenziteta koji je prilagođen svakoj pjesmi. Sve su pjesme imale potpunu dotjeranost izvođenja, a neke su dostigle potpunu savršenost. Zato treba zahvaliti na trudu svim članovima zbora i dirigentu s. Mirjam Pandžić koja je uspjela da svi pjevači daju najviše od sebe, iako nemaju glazbeno predznanje. Također treba pohvaliti s. Karmelu Kovačević

zbog njenog lijepog solo pjevanja. Osobito treba istaći o. Vasilija Protića, koji je pokazao iskrenu spremnost za suradnju i svojim lijepim pjevanjem je doprinio uspjehu koncerta.

Ovaj uspjeh koncerta neka dade snage svim članovima zbora i dirigentu da i dalje tako uspješno rade do novih uspjeha i do novih nastupa.

Svima nama je, pak, zadatak da im dajemo podršku i pomoć, jer bez toga teško je i nemoguće raditi za opće dobro.

Al - Be

Ritmika uz pratnju dječjeg zbora

ISUSOV PRVOPRIČESNIK

+ DEJAN GRŠIĆ

Pored tolikih razloga da volimo proljeće i sve njegove čari - kad ptice tako zamamno pjevaju, kad cvijeće jedno drugo pretječe lijepim mirisima i ljepotom - može se reći (barem s kršćanskog stanovišta gledano) također da je i dan prve sv. Pričesti kao proljeće.

To je zaista dan kojem proljeće u mnogočem slični, jer je pun sunca i bjeline, radosti i vedrine kako za djecu tako i za kršćanske obitelji. Roditelji nastoje ljepotu čiste duše prvopričesnika porediti s bjelinom krsne bijele haljinice.

U nekim župama djeca na svečan način ulaze u crkvu držeći u ruci svoju krsnu svijeću. Tako je to vrlo svečana nadogradnja i rast u milosti koja u Sakramentu sv. Krizme postiže puninu. Zato s pravom mnogi kršćanski roditelji taj dan stavljaju ispred svih drugih događaja. Svi članovi obitelji ostaju u kući, poziva se krsni kum, bliža rodbina, te je tako i kućnom "liturgijom" produžen veličanstveni događaj susreta čovjeka sa svojim Spasiteljem!

Tako je bilo u obitelji Đure i Ilke Gršić iz Subotice.

Ni slutiti nisu mogli kako će Bog samo par dana nakon prve Pričesti njihovog sina DEJANA povesti svojim putem.

Dejan je bio poslušno i dobro dijete, dobar učenik u školi i na vjeronauku.

"Kako Dejan nije naučio recitaciju kojom će sutra na dan prve Pričesti pozdraviti župnika?" pitala je sestra katehistica tatu Đuru. Oca je to pomalo naljutilo i zabrinulo, ali se ipak sve dobro završilo. Dejan se ipak sjetio recitacije i nije bio ništa drugačiji od ostalih. O tom se nikom nije pričalo, jer djeca su djeca i njima se sve oprašta.

Međutim, samo nekoliko dana kasnije susretne župnik zaplakanog Dejanovog tatu sa žalosnom viješću: "Dejan je u Beogradu u bolnici. Ima tumor na mozgu!"

Počela je kalvarija za prvopričesnika Dejana i cijelu njegovu obitelj. On će provesti mjesec i mjesec po bolnici, trpeći i nadajući se da će liječnici uspjeti. Dejanova mama Ilka će kao njegova sjena vjerno ostajati kraj svog sina, makar mnoge noći prespavala na stolici, a tata Đuro je strepio što će zateći kad se ponovno i tko zna po koji put vrati u bolnicu. Đurina majka Marcela pored suza i molitva često je morala biti druga mama, jer je znalo biti toliko teško da se izdržati nije moglo. Ilkini roditelji Pere i Tona s kćerkom Anicom, Dejanovom krsnom kumom, bili su snažna podrška i pomoć mladim roditeljima da ne klonu tijelom i duhom.

Nakon "uspjele" operacije i terapije Dejan se vraća kući i nastavlja školovanje. Uspješno završava četvrti razred. Preko ljeta liječnik preporuča visinski zrak, te odlaze u Kranjsku goru. "Tata, prodajmo mi našu kuću i doselimo se ovamo", rekao je ocu na odmoru, mali Dejan. "Skoro sam već pristao", kaže tata, "toliko mi je bilo drago vidjeti ga da se dobro osjeća". Ali, nije dugo potrajalo. Na jesen polazi

u peti razred. Počeo je padati. Polomi ruku. Brzo iza toga otkaze mu jedna, pa druga noga. Zatim otkazu obje ruke. Na pomolu je nova i još veća žrtva za sve. Kako će je izdržati?!

Kraj cijele tužne i bolne situacije, bilo je lijepo vidjeti male Dejanove drugove kako mu pomažu da ne zaostane u školi. Bilo je dirljivo gledati kako mali patnik sluša župnika kad mu je došao držati vjeronauk kod kuće da ne izostane i s kolikom ozbiljnošću prima Isusa, Prijatelja s prve Pričesti.

Naglo je napredovala bolest i bilo je očevito kako Bog želi od malog Prvopričesnika da ostavi svog malog brata Damira, svog tatu i mamu, svoje bake i djedu, svoju kumu i da pođe s njime te zauvijek ostane čist i da sa zapaljenom svijećom pođe Onom koji je za nas umro na kržu.

Dne 27. veljače 1986. godine, ujutro u sedam sati, sam sa svojim Isusom uz česti ljubazni posjet s. Martine (jer majka je baš toga dana došla kući), Dejan je predao svoju mladu prvopričesničku dušu Isusu.

Posljednjim snagama, žalosne duše i premorenog tijela uz podršku brojne bliže i daljnje rodbine, uz brojno prisustvo Dejanovih prijatelja iz škole i vjeronauka sahranjen je dva dana kasnije u Subotici, na tzv. Kerskom groblju u obiteljsku grobnicu.

Dok se povorka polako kretala, dok se čula molitva vjere i nade, u meni se vraćala misao na riječi koje su se čule u prijašnjem razgovoru: "Tko zna, kome će koristiti tolike patnje jednog nevinog djeteta?!"

Tako je, skoro u ono isto vrijeme kad je Isus počeo silaziti s neba k bezbrojnim nevinim prvopričesnicima, jedan nevini prvopričesnik ponio svoju bijelu haljinu Isusu u nebo da tamo zauvijek ostane.

JEDNO LIJEPO SJEĆANJE

(In Memoriam –
s. M. Admirati Šemudvarac o
50. godišnjici smrti)

Osobna povijest uvijek u sebi skriva i nadnaravnu dubinu, teže uočljivu površinskim promatranjem. Međutim, događa se, kad se u sabranosti svojih misli prenesemo čitavim bićem u poznatu nam povijest jednog odživljenog i Bogu posvećenog života, da nam najednom iskrсну davno zapaženi svijetli tragovi, uvijek svježiji, jer svjedoče nešto veliko, lijepo ...

Sjećam se dobro tihe, skromne novakinje Admirate koju sam kao učenica ss. Naše Gospe u Subotici, našoj redovničkoj kolijevci, više puta sretala na hodniku prije ulaza u kapelu. Zapazila sam kako u vrtu, oborenih očiju, sabrano niže zmca ružarija. To je za mene bilo nešto neobično, a kad mi je darovala topli osmijeh bez riječi, oćutjela sam, da me hrabri u mojoj već tada, sazreloj odluci – poći u samostan, ostaviti roditeljski dom i svu draž svijeta.

Svakako nisam slutila, da je tuberkuloza već zahvatila taj mladi život, da su joj godine odbrojane. Pretpostavljam da se svjesno spremala ostaviti zemlju; primjenjujem na nju stihove pjesnika Dizdara, kad nadahnut piše: "smrt nije kraj, jer smrti i nema. Smrtu je samo obasjana staza uspona od gnijezda do zvijezda."

Samo mi starije ponešto znamo o s. Admirati, a radi mladih osvrnula bih se na njezin život.

Rodila se u Baču 1908. godine kad su već mnoge tjeskobe utirale put strašnom prvom svjetskom ratu. Gospodin ju je pozvao i na život milosti po krštenju a dobila je ime Ana. Iz poštene šokačke obitelji, koja je dala i sina svećenika – Marina, odnjegovana je ona u kršćanskoj vjeri i polazila osnovnu školu kod sestara Naše Gospe gdje se još tada vjerojatno moralo mađarski poučavati. Čini mi se da je već u to vrijeme postojao samostan naših sestara u Baču koji spada među 40-tak ostalih, osnovanih od Kaločke Družbe izemđu 1860. i 1920. godine.

Ondašnji župnik bački dr Stjepan Tumbas pozvao je jednog dana Anu i njezinu prijateljicu Mariju Azašavac, te im progovorio o redovničkom životu. Posvijestivši im mogućnost da se i one pridruže sestrama ukoliko žele i osjete da bi se mogle posvetiti takvom načinu života. Ana je već bila starija i prošlo je nekoliko godina otkako je završila osnovnu školu, te se i pribojavala poći u učiteljsku školu. Razmišljala je i molila dok nije odlučila postati redovnica, makar je to stajalo mnogo truda i muke. Kao da je to i naslućivala jer nakon ulaska u samostan, poslana je u Maribor kod školskih sestara Franjevki gdje se moralo slušati

predavanja na slovenskom jeziku à tako i odgovarati. Čista Hrvatica koja se prije borila sa mađarskim jezikom, imala je novih muka, a te su bile toliko velike da je prešla u Sarajevo i tamo nastavila učiteljsku školu kod ss. Kćeri Božje Ljubavi. Iskrsele su nove teškoće i Ana je konačno stigla u Zagreb kod ss. Milosrdnica gdje je i maturirala 1931. godine. Ali na jednom izletu (za vrijeme svoga boravka u Zagrebu) sa ostalim učenicama, zadesila ih je velika kiša i naglo zahlađenje. Posljedice su se javile i teška bolest (TBC) prisilila je Anu da obiđe nekoliko lječilišta: Novi Marof, Golnik, pa se malo bolest smirila te je mogla još godinu dana u Novom Sadu poučavati djecu i učiti ih ljubiti Isusa i Mariju.

Unišla je u novicijat 13. kolovoza 1933. i položila zavjete na svetkovinu Marijina Uznesenja 1934. godine.

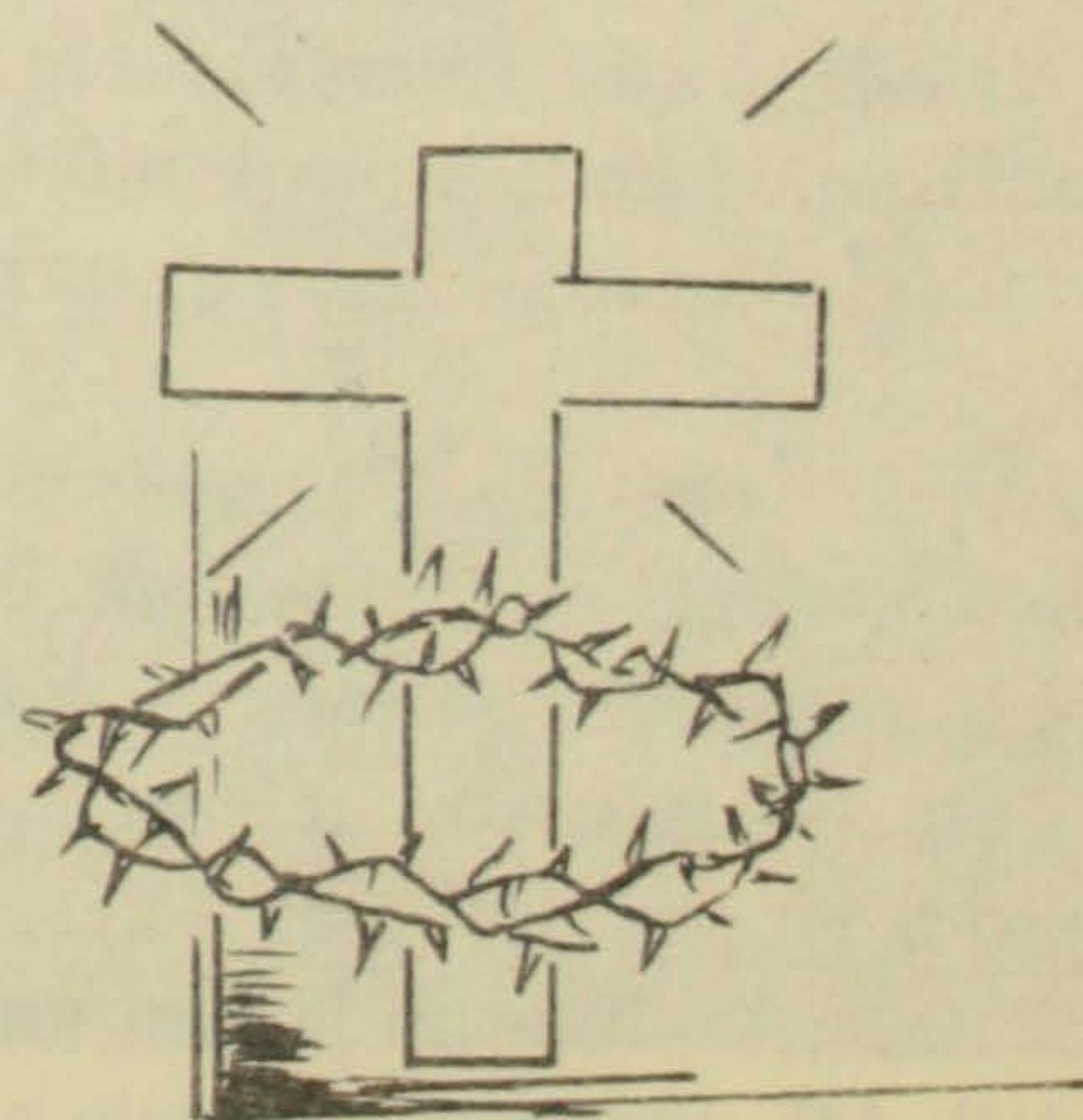
Bolest, tada teško izlječiva, sve je više zahvaćala njezin mladi život i nije preostalo drugo nego da se povuče u redovničku zajednicu sestara u Somboru gdje je i završila tiho, strpljivo, u potpunom sebedarju, svoje zemaljsko hodočašće 7. studenoga 1935. godine. Sahranjena je na groblju u Somboru gdje se danas ne zna za njezin grob jer se za vrijeme rata nije vodila dovoljna briga o malenom drvenom križu s natpisom pokojnice. (Saznali smo, da su sestre kasnije sahranjene u zajedničku grobnicu na kojoj je sada i ime s. Admirate).

Sestra koja ju je dvorila zadnjih mjeseci bila je svjedok velike njezine strpljivosti kojom je sve boli podnosila i prikazivala za Crkvu i našu mladu Družbu. Mnogo joj je pomogao u njezinom duhovnom uspinjanju i razapinjanju na križ bolesti, karmelićanin o. Gerard Stantić.

Naša prva časna Majka M. Anuncijata znala je više puta za nju reći: "Pošla je hrabro u smrt znajući da je čeka Gospodin".

I vjerujemo da ju je dočekao Zaručnik s pozivom: Uđi, kćeri, u radost svoga Gospodara!

s. M. Fides

U POMOĆ OBITELJIMA ...!

IN MEMORIAM

+ IVAN ĐANIĆ

Dana 6. veljače 1986. godine napustio je našu župsku zajednicu dragi bać Ivo. Okrijepljen sakramentima umirućih stao je pred slice Svevišnjega da primi nagradu za sva dobra što ih je učinio svojoj obitelji, susjedima, prijateljima i bačkomonoštorskoj Crkvi.

Ivan Đanić rodio se 20. III. 1904. godine u Bačkom Monoštoru od oca Adama i majke Mande Žužić. Sutra dan je ušao u članstvo Božjega naroda po rukama Grge Romića tadašnjega kapelana u župi. Odrastao je u brojnoj obitelji od kojih je još samo jedno dijete danas živo (brat Martin). Vjenčao se 1922. godine, 18. siječnja sa Anom Đurin. Njih dvoje izveli su na životni put šestoro djece. Član Crkvene općine postao je 1941. godine za vrijeme župnikovanja Matije Zvekanovića (današnjeg našeg biskupa). A staratelj je od jeseni 1944. godine i tu odgovornu dužnost vršio je savjesno sve do 1983. godine kada su ga životne snage počele napuštati. Za vrijeme njegove skrbi za crkvu, crkva je izvana i iznutra renovirana. Crkva je izvana krečena i popravljan je krov, a iznutra je postavljen betonski pod, popravljene su orgulje i crkva je iznutra izmaljana. Zamjenjena su također sva crkvena vrata, mijenjani prozori, restaurirane slike u crkvi, a pri kraju svoga života brinuo se i za renoviranje tornja. Kao staratelj brinuo se oko renoviranja bivšeg župnog dvora, a sada kuće časnih sestara, a posebnu brigu vodio je kada se gradio sadašnji župni dvor.

Suradivao je sa župnicima: Filipom Rangom, Matijom Zvekanović, Markom Kovačevim, Lazarom I. Krmpotićem, Mihaelom Zolarekom, Ivanom Vizentanerom, a okrijepljen sv. sakramentima umirućih od sadašnjeg župnika Ivana Prčić, završio je svoj ovozemni put.

Sahranjen je 7. veljače na bačkomonoštorskom groblju. Obred sprovoda vodio je Msgr. Franjo Vujković kao biskupov izaslanik, uz prisustvo petorice svećenika i mnoštvo monoštorskih vjernika. O živoru i radu + bać Ive na sprovodu je govorio preč. g. Ivan Vizentaner, sadašnji somborski župnik.

Hvala bać Ivi na svemu! Dao Gospodin još takvih dobrih vjernika, a njemu neka Svevišnji udijeli zasluženu nagradu u svom kraljevstvu.

Župnik

U želji da pomogne brojnim bračnim parovima koji se muče oko planiranja i rađanja djece u obiteljima, Vijeće za apostolat obitelji Subotičke biskupije, priredilo je u tri naša grada: Somboru (19. svibnja), Subotici (20. svibnja) i Novom Sadu (21. svibnja) gostovanje bračnog para dr John i dr Evelyn Billings koji su nam došli iz Indije, SSSR-a, Poljske, a poslije, nakon što obiđu Maltu, odlaze u NR Kinu. Obišli su dosada preko 60 zemalja Afrike, Azije, Južne i Sjeverne Amerike i Evrope tumačeći svoju OVULACIONU METODU koja se po njima naziva još i "Billingsova metoda".

Osobine njihove metode su: znanstveno potvrđena, jednostavna, sigurna, ne škodi zdravlju i prihvatljiva za svakoga... Ovu svoju metodu, ove godine, izložili su i na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, a prošle godine u Beogradu i Ljubljani. U Subotici su također imali veoma konstruktivan susret s nekim ginekolozima te sa direktorom subotičke bolnice.

Veoma je važno naglasiti da je ovo prirodna metoda koja daje mogućnost optimalnog prihvaćanja začeca ili iz opravdanih razloga odgode začeca radi postizavanja boljeg razmaka među djecom, ostavljajući s ginekološke strane zdravima i ženu i muža i planirano dijete. Nije potrebno nikakvo medicinsko stručno znanje ili rekviziti, nego je svaka zdrava žena može koristiti prateći kod sebe znakove svoje plodnosti, odnosno neplodnosti. Pojava krvarenja, odnosno sluzi za svaku ženu nije novost, ali da se prema tome može najsigurnije ustanoviti plodni i neplodni period u ženinom ciklusu, to je novost. I u tom je tajna ove Billingsove metode. Afričke jednostavne žene koje niti čitati ne znaju, s velikom lakoćom se služe ovom metodom. Kažu da su najprije posumnjali, misleći da ih bijelci hoće učiti kako ne treba rađati djecu, što oni ne žele. Ali kad su im liječnici Billings rekli da oni imaju devetero djece i dvadesetosam unuka, onda su im povjerovali govoreći: "Vi ste prava afrička obitelj".

Uvjereni smo da će ova metoda interesirati mnoge žene. Preporučamo da žene ženama, majke kćerima..., preporučuju i tumače ovu metodu, kako bismo imali zdrave žene i majke, zdraviju djecu, koja će biti garancija za sretniju budućnost.

U Glasu koncila br. 22 i 23/86. najavljene su priručne knjižice koje može svatko naručiti na adresu: Glas koncila, Kaptol 8, (pp 1011), 41000 ZAGREB ili u našoj biskupiji na župnim uredima ili na župni ured: 24000 Subotica, Gajeva br 2.

Koliko zala, nepovjerenja, griznje savjesti ... može nestati, a mjesto toga koliko povjerenja u braku, koliko radosti, obnovljenog zajedništva, tjelesnog zdravlja, zdrave djece, mira... može nastati ako s povjerenjem i dobrom voljom bude prihvaćena ova prirodna ovulacijska metoda, koja nema nikakvu drugu nakanu, nego da pomogne...!

MI

PROŠTENJE SVETOG ANTUNA PUSTINJAKA NA FELIČU KOD BAČA

20. svibnja o.g. na treći dan Duhova po prastaraj tradiciji skupio se gotovo cijeli bački dekanat i svećenstvo i narod oko prastare kapele sv. Antuna pustinjaka u šumi na Feliću nedaleko od Bača. Bila je ovo davna i jaka želja naroda i klera da se ova proštenja obnove. Prije par godina nije se moglo, radi objektivnih poteškoća, hodočastiti do te kapele. Međutim, izgradnjom nove asfaltirane ceste, to je sada moguće. Dva autobusa, desetak traktora i osobnih automobila, a neki dođoše motorima i biciklima, Crkva se je sabirala oko kapele sv. Antuna pustinjaka, jer je kapela bila pretjesna da primi sve hodočasnike. Svećenici su se rasporedili u kapeli i oko kapele, da bi pružili priliku vjernicima da obave sakramentalnu ispovijed i veliki dio prisutnih je i pristupio. Grupe su se smjenjivale ulazeći u kapelu, gdje se je molilo i pjevalo. Euharistijsko slavlje je predvodio dekan Lazar Ivan Krmpotić, pozdravivši puk na jezicima naroda koji žive u ovom dekanatu, a bili su prisutni u značajnijem broju. U koncelebraciji su sudjelovali svi svećenici dekanata i predstojnik franjevačkog samostana u Baču.

U homiliji dekan je posebno isticao poruku ovoga sveca za naše vrijeme; da znademo napraviti oko sebe "pustinju" kako bi nam Bog mogao progovoriti, ali da nas taj "pustinjački" stil života ne udalji od naših bližnjih, nego da po uzoru na sv. Antuna, koji je poslao u Aleksandriju veliku količinu žita u vrijeme gladi, učini djelotvornima u ljubavi prema bratu čovjeku, jer to je pravo svjedočenje za vjeru, koju je sv. Antun tako hrabro ispovjedio za vrijeme progona kada je radi svjedočanstva došao u Aleksandriju, da ljudi njegovo pustinjaštvo ne bi shvatili kao bijeg od svjedočenja, koje je tada bivalo i krvlju - mučeništvom. Dekan je spomenuo također, da je uspostavio vezu sa Arles - om u Francuskoj, gdje se čuvaju svečeve kosti, u cilju što dubljeg povezivanja sa tim središtem štovanja ovog tako starog sveca katoličke Crkve, kako bi i naše čašćenje bilo što izvornije, osbito za određivanje datuma za hodočašća, jer je liturgijski blagdan sveca usred siječnja, a to je neprikladno za hodočašćenje.

Pod sv. Misom podijeljeno je oko 250 - 280 sv. Pričesti. Na kraju svete Mise dekan je, nakon što se dogovorio sa svećenstvom cijeloga dekanata, iznio narodu prijedlog da cijeli dekanat temeljito obnovi kapelu izvana i iznutra. Prijedlog se narodu veoma svidio i odmah su na licu mjesta dogovorene konkretne akcije - obijanje žbuke, najprije izvana, a zatim i iznutra, da se otkrije arhitektura ove prastare kapele, kako bismo mogli i lakše odrediti vrijeme njezina nastanka i stil u kojem je građena, pa bismo je u izvornom stilu i restaurirali.

L I K

PROŠTENJE NA ĐURĐINU

Ove godine, 1. svibnja u Đurđinu je proslavljeno jubilaro 50. proštenje.

Svečanoj Misi zahvalnici predhodile su trodnevne pripreme koje predvodio fra Slavko Barbarić, kapelan iz Blagaja sa rijeke Bune.

Svaku večer u sedam sati bila je sv. Misa sa prigodnom propovijedi. Prije svake Mise fra Slavko je predvodio molenje svete krunice. U svojim propovijedima fra Slavko nas je poticao namolitvu, post, rad i vjernost.

Nakon svake Mise zajedno sa svim prisutnim vjernicima fra Slavko je predvodio molitvu sedam Očenaša, Zdravo Marijo i Slava Ocu.

Poslije toga je slijedio susret sa mladima naše župe, a bilo je sva tri dana lijepi broj.

Na sastancima smo razgovarali o molitvi, molitvenim seminarima i uistinu pokušali moliti zajedno.

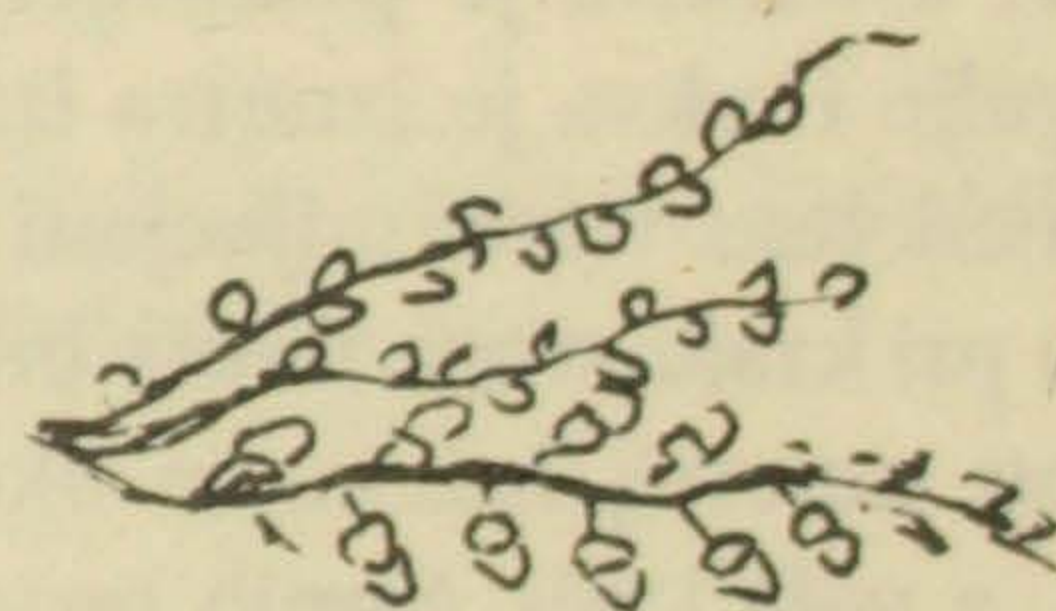
Posljednje večer, nakon sv. Mise fra Slavko je govorio o Međugorju i na kraju svim prisutnim vjernicima podijelio značke sa likom Gospe.

Na dan proštenja svečanu sv. Misu predvodio je vlč. Blaško Dekanj. Propovjednik je bio vlč. Marijan Kopic, misionar u Zairu. Održao je zanimljivu propovijed o svojim misionarskim iskustvima.

Ovu svečanost je svojim prisustvom uveličalo više svećenika i mnoštvo vjernog puka.

Na kraju sv. Mise vlč. Marijan Đukić, župnik domaćin je zahvalio svim prisutnim svećenicima i vjernicima koji su svojim prisustvom posvjedočili svoju vjeru.

Mladi vjernici i župnik iz Đurđina

NAŠI POKOJNICI

U zadnje vrijeme Bog je pozvao k sebi tri naša svećenika, tri radnika sa njive Gospodnje. Najprije je stupio pred lice Svevišnjega vlč. CSAJKÁS ANTAL, župnik iz Bogojeva, 18. IX. 1985. godine, zatim TÖRTELI IMRE, župnik župe sv. Antuna u Bečaju, 15. II. 1986., a 26. IV. 1986. umro je i župnik župe Srca Isusova u Senti, vlč. TRUNGEL LÁJOS.

Neka im Gospodin bude blagi Sudac i neka ih obilno nagradi za njihov svećenički rad u našoj biskupiji.

Njihova mjesta ostala su prazna; tko će ih naslijediti?! Molimo Gospodara žetve da pošalje novih radnika u žetvu svoju...

poziv...

SURADNICIMA I PRIJATELJIMA "SUBOTIČKE DANICE"

Najljepše zahvaljujemo svim suradnicima koji su na bilo koji način dali svoju suradnju u popunjavanju vrlo raznolikog sadržaja kalendara "Subotička Danica" za 1986. godinu. Sadržaj je raznolik, a to je omogućeno Vašom raznolikom suradnjom koju ste priložili.

Zato Vas pozivamo da tu suradnju nastavite i priložite svoje priloge za novo godišće našega kalendara, za 1987. godinu.

Također pozivamo i sve one, koji ovih godina nisu priložili svoju suradnju, da se priključe grupi suradnika i da pošalju svoju suradnju i tako doprinesu još bogatijem sadržaju našeg kalendara.

Poštovani suradnici, stari i novi, Vi znate sadržajni okvir našeg kalendara i lako se možete uključiti. Obradite temu za koju osjećate da je aktualna i da je treba obraditi. Također pišite o onim problemima koje osjećate u svom radu i mislite da o tome treba pisati za širu javnost.

Budući da su članci namijenjeni za kalendar, moraju biti ograničeni po svom obimu. Rukopis može imati najviše tri stranice, kucane strojem s proredom.

Pozivamo naše pjesnike, pjesnikinje i književnike da pošalju svoj prilog za naš kalendar, jer će njihovi umjetnički prilozi doprinjeti vrijednosti i zanimljivosti našeg kalendara.

Posebno zahvaljujemo svima koji su na bilo koji način pomogli da kalendar "Subotička Danica" dođe u ruke našega naroda kome je i namijenjen. Bez Vaše pomoći bio bi uzaludan sav rad i trud uredništva našeg kalendara. Molimo i dalje Vašu nesebičnu pomoć.

Molimo sve suradnike da svoje priloge pošalju na adresu izdavača: Župni ured sv. Terezije, 24.000 Subotica, Harambašićeva 7 ili na adresu odgovornog urednika: Lazar Ivan Krmpotić, 21.400 Bačka Palanka, Trg bratstva i jedinstva 28.

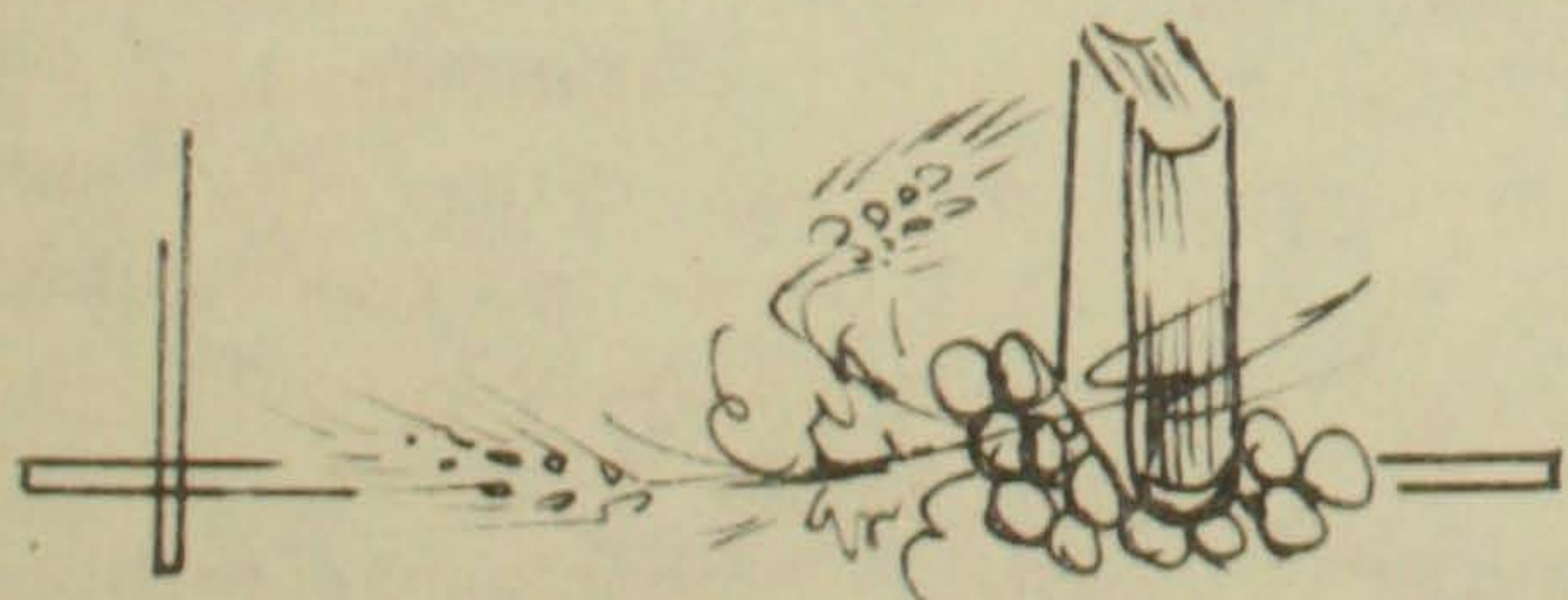
Svima hvala na suradnji i pomoći, jer samo zajedničkim radom i zalaganjem možemo učiniti velike stvari za puk koji nam je povjeren.

Uz poštovanje, pozdrav svima

Uredništvo kalendara

"SUBOTIČKA DANICA"

Subotica, 01. 06. 1986.

BLAGOSLOV KAMENA TEMELJCA NOVOG ŽUPNOG STANA U VAJSKOJ

27. travnja 1986. godine, na petu Vazmenu nedjelju u Vajkosj se slavio kirbaj - proštenje u čast sv. Jurja mučenika, zaštitnika župe. Svečanoj koncelebriranoj sv. Misi je predsjedao biskup subotički Mons. Matija Zvekanović. U koncelebraciji su bili područni dekan i svećenstvo. Također su koncelebrirali svi bivši živući župnici Vajske: g. Ivo Topalić, Ivan Vizentaner i Josip Miloš, a bili su pozvani i domaći sinovi svećenici.

Pod svečanom Misom, pod kojom je biskup održao i prigodnu homiliju na svetopisamske tekstove dana, blagoslovljen je i kamen temeljac novog župnog stana u koji je stavljena povelja sa općim podacima o vremenu u kojem živimo, o crkvenim i društvenim poglavarima.

Nakon završene sv. Mise svi su pošli na gradilište u svečanoj procesiji u kojoj je sudjelovao sav kler, članovi Pastoralnog vijeća na čelu sa svojim načelnikom g. Đurom Juzvom, koji je i nosio kamen temeljac. Poslije kraće molitve, koju je izmolio biskup, pred okupljenim narodom mjesni je župnik, Andrija Đaković, pročitao tekt povelje. Tada je kamen temeljac ugrađen u beton temelja.

Cijelo slavlje završilo je pjevanjem uskršnje antifone u čast presvetoj Bogorodici - "Kraljice neba".

Odavno je živjela misao o potrebi gradnje novog župnog stana, jer je stari župski stan bio veoma udaljen od same crkve, što je osobito u zimske dane predstavljalo posebnu poteškoću. Budući da se selo sve više urbanistički uređuje, teško bi bilo vjerovati da bi veliki vrt koji je dijelio župski stan od crkvenog dvorišta, mogao ostati u vlasništvu crkve. Radi toga se izparceliralo, a neki dijelovi su prodani i time su započele pripreme za gradnju novoga župnoga stana.

Nastojanjem mladog i zauzetoga župnika Andrije Đakovića i uz punu podršku cijelog Pastoralnog vijeća župe, uređen je teren, nabavio je gotovo sav materijal, napravio najprije idejni plan, a zatim i razrađeni nacrt, dobivena je dozvola. Sredinom travnja izbetonirani su temelji i na ovoj svečanosti položen je i blagoslovljen kamen temeljac.

Posebno se mora istaći velika zauzetost cijeloga naroda a posebno Pastoralnog vijeća. Vrijedno je zabilježiti, da su tokom prošle godine temeljito obnovili izvana župsku crkvu. Izvršena je temeljita izolacija crkve izvana i iznutra, obijena žbuka, očišćene fugne, nabačena nova žbuka i ukusno obojena. Izmjenjena je drvenarija na tornju i sakrstiji, izbetonirane su pristupne staze i cijeli plato ispred crkve. Mnoge od tih radova izveli su sami vjernici, a često puta i na vlastitu inicijativu. Na ovo zajedničko djelo cijele Crkve Božje

koja živi u Vajskoj, zazvan je blagoslov Božji, pa se pouzdano nadamo, da ćemo uskoro moći izvjestiti i o sretno završenom pothvatu, to jest o blagoslovu novog župnog stana, a do tada neka ih prati naša podrška, molitva i pomoć,

Z. K.

NAŠI DOBROČINITELJI

ONI SU POMOGLI DA "BAČKO KLASJE" MOŽE IZLAZITI

N. N. Subotica	5000
Obitelj iz Bača	2100
N. N. Subotica	1000
Kata Skenderović	6000
Pajo Bajić	10500
Marko Žarić	10500
Pekanović Đeno i Iluška	1000
Terezija Patarčić	10000
Sestre Tumbas	5000
N. N. Subotica	2000
N. N. Subotica	5000
N. N. Subotica	3000
Marina Šemudvarac	4000
Jolanka Ognjanov	4000
Nikola Gabrić	10000
Joso Gabrić	10000
Stjepan Bartolović, Zagreb	3000
N. N. Subotica	2000
Župni ured sv. Terezije	6000
N. N.	1000
P. Efrem Kujundžić	10000
Antun Gabrić	20000
Obitelj Gršić, Subotica	5000

Iskreno zahvaljujemo svim dobročiniteljima a preporučamo se i dalje, jer doista nemamo drugih finansijskih izvora osim dobrovoljnih priloga i onoga što dobijemo za prodana izdanja. Gospodin neka svima uzvratu struko.

PREMJEŠTAJI SVEĆENIKA U NAŠOJ BISKUPIJI

Smrću trojice svećenika ANTALA CSAJKAS-a, župnika u Bogojevu, IMRE TÖRTELI-a, župnika u Bečej II i LÁJOSA TRUNGELA, župnike iz Sente II, uslijedili su ovi premještaji: LÁSZLÓ PÓSA, dosadanji župnik iz Svetozara Miletića premješten je u župu sv. Antuna u Bečeju, a na njegovo mjesto imenovan je MARKO VUKOV. NÁNDOR BANKO, kapelan u Bačkoj Topoli imenovan je župnikom u župi Srca Isusova u Senti. ÁNDRÁS MOLNÁR, dosadanji župnik u Bajši imenovan je župnikom u Staroj Moravici, a na njegovo mjesto došao je dosadanji kapelan somborski FERENC FÁZEKÁS. U somborsku župu Presv. Trojstva za kapelana je poslan ARPAD PASZTOR, dosadanji bajmočki kapelan, a na njegovo mjesto imenovan je đakon FERENC BENARIK. Svim dušobrižnicima na njihovom novom mjestu služenja želimo obilje Božjeg blagoslova i milosti, te nutarnjeg zadovoljstva.

SUSRET SVEĆENIČKIH I REDOVNIČKIH RODITELJA

Po treći put sastali su se roditelji svećenika i redovnika bačkog dekanata u subotu, 7. lipnja, na spomendan Srca Marijina u prostorijama župskog stana u Baču. Glavno razmatranje održao je dekan Lazar Ivan Krmpotić i velikim svećeničkim likovima iz naše crkvene prošlosti. Svečanu koncelebriranu Misu također je predvodio dekan i u homiliji posebno istakao značenje svesrdno prihvaćene patnje od strane roditelja u odgoju njihove djece, koju je Bog pozvao u duhovnu službu, istakavši u tom izvanredni primjer presvete Bogorodice.

Poslije zajedničkog objeda, nastavljen je obiteljski razgovor svećenika i roditelja. Doneseni su konkretni zaključci – da se ovi susreti odvijaju po župama, kako bi to bio poticaj i za druge i prilika da ljudi o tom nešto više čuju.

Predloženo je da se na takve susrete pozovu i njihova djeca, t. j. svećenici, redovnici i redovnice.

Na slijedećem susretu bi trebalo organizirati molitveni apostolat za zvanja zajedno sa Djelom za promicanje zvanja u biskupiji, koje je ovih dana biskup stavio u život svojom odredbom.

BOLESNIČKI DAN

Na svetkovinu Srca Isusova, dan koji sve više postaje dan patnika, sakupilo se u župnoj crkvi Bezgrešnog Začeca u Bačkoj Palanci 35 bolesnika i staraca, a 26 su svećenici pohodili prije podne podijelivši im sv. Sakramente, jer nisu mogli doći, radi bolesti i loša vremena. U crkvi je u okviru svečane sv. Mise podijeljeno sveto bolesničko pomazanje 32 bolesnika.

U homiliji je župnik govorio o suspišateljskom poslanju našega trpljenja. Poslije Mise karitativna grupa je organizirala za bolesnike malu zakusku.

L I K

"BAČKO KLASJE" – izdaje Bački dekanatski ured. Bačka Palanka. GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK mr LAZAR IVAN KRMPOTIĆ, 21400 Bačka Palanka, Trg bratstva jedinstva 28. Telefon: (021) 740 – 468. Uređuje UREDNIČKO VIJEĆE. Suradnju i dopise šaljite na adresu odgovornog urednika. ADMINISTRACIJA LISTA: Župni ured Isusova Uskrsnuća, 24000 Subotica, Gajeva 2. Telefon: (024) 21 – 496. Narudžbe i uplate slati administraciji. List izlazi četiri puta godišnje. Oslobođeno od poreza na promet na osnovu mišljenja Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu Novi Sad, br. 413–523/78 od 27. X 1978. Tisak: "GLOBUS" centar za umnožavanje i prepisivanje, 24000 Subotica, Ivana Milutinovića 118. /Blaško Gabrić, telefon: 39 – 200/